

THE BRITISH ESPERANTIST



THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. IX.—No. 104.

AUGUST, 1913.

[Price 3d.]

PERMANENT ANNOUNCEMENTS.

The Reading Room at Headquarters is open each day from 10 a.m. to 6 p.m. (Saturdays, till 1 p.m.). All the Esperanto magazines; 200 volumes of literature.

Lantern Slides for lecturers are sent to approved persons. More than 300 representative pictures. Conditions of loan and list may be obtained from the Curator, Mr. H. A. EPSTEIN, c/o B.E.A., 133—135, High Holborn, W.C.

Wall Charts for lecturers are sent out on loan free of all charge except carriage. Apply to the Secretary for particulars.

International Correspondence is most desirable to maintain uniform style among Esperantists of different countries. It is easy to open up correspondence on any subject. See our "F.K.I." columns.

Propagandists should note and index the various points of progress recorded in THE BRITISH ESPERANTIST each month, and thus supply themselves with the information

necessary when giving addresses or writing to the Press. The following articles should be earmarked:—

Vol. V. (1909), pp. 9, 15, 16, 30, 32, 39, 52, 71, 78, 95, 98, 111, 130, 131, 149, 158, 168, 178, 216, 236. Vol. VI. (1910), pp. 9, 18, 37, 51, 57, 76, 98, 114, 119, 129, 150, 152, 159, 177, 200. Vol. VII. (1911), pp. 30, 31, 85, 92, 141, 176, 183, 186, 198, 212, 219, 233.

Lecturers and Debaters are strongly advised to consult, besides the articles noted in "B.E.," the following works:—"International Language," Zamenhof—A. E. Wackrill; "International Language," Dr. W. J. Clark; "Por kaj Kontraŭ Esperanto," D-ro. Vallienne; "The Passing of Babel," Bernard Long, B.A.

Propaganda Meetings.—Local workers are urged to visit the Secretaries of Y.M.C.A.'s, Debating, Literary, and Social Societies, with the object of arranging an Esperanto Evening. The Secretary of the

B.E.A. will endeavour to engage the services of a Lecturer, if requested.

New Groups might be formed in dozens of towns where there are already many isolated Esperantists. Friends in such places who are willing to give their services to this end are invited to notify the B.E.A., when all possible help will be given them.

"The British Esperantist."—Bound volumes for reading practice or presentation may be obtained as follows:—Vol. III. (1907), 2s. 6d.; Vols. IV.—VII. (1908—12), 4s. each. All post free.

Members are entitled to receive for propaganda extra copies of THE BRITISH ESPERANTIST at the rate of 4 for 6d., post free. This privilege applies only to copies of the gazette at least one month old.

Esperanto Press Club.—All willing to help, communicate with Mr. C. E. BOARDMAN, F.N.S.A., 51, Ryfold-road, Wimbledon-park, London.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133-135, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

*Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.*** Denotes New Group.*

- Accrington.**—Miss B. DRINKWATER, 42, Pickup-st., Clayton-le-Moors—Mechanics' Institute, Mon., 7.
- Adelaide (S. Australia).**—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.
- Aldershot and Farnham.**—J. H. WRIGHT, 52, Church-rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot (Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).
- Banbury.**—Mrs. BRAGGINS, 6, Calthorpe-rd.—At the house of Mrs. Gillett, "The Elms."—Tues. 8—9.
- Barrow-in-Furness.**—W. H. BOXALL, 25, Abercorn-st.—"Carona Café," Fri., 7.30—9.30.
- Bath.**—E. R. BLACKETT, 15, Southgate-st.
- Belfast.**—F. FARRINGTON, 7, Fitzwilliam-ave.
- Bexhill-on-Sea.**—C. W. HARRIS, 38, Sackville-rd.
- Birmingham.**—F. W. HIPSLEY, 156, South-rd., Erdington.—Lund's College, 25a, Paradise-st., Thur., 7.30.
"Nia Rondeto."—Rev. W. A. TODD, 16, Needham-st., Nechells.
- Blackburn.**—Miss C. SAVAGE, near tram terminus, Wilpshire.—Friends' Meeting Ho. at King-st., Wed., 8.
- Blyth (Northumberland).**—J. TULLOCH, 1, New-rd., The Colliery.—Labour Inst., Fair, Fri., 8.
- Bolton.**—J. BIRTWISTLE, 236, Turton-rd., Bradshaw.—Vegetarian Restaurant, Newport-st., Thur., 7.30.
- Bradford.**—J. A. CALVERT, 115, Legram's-lane.—Mikado Café, Godwin-st., Thur., 8.
- Brighouse.**—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Slead Syke.—Wright's Café, Commercial-st., Fri., 8.
- Brighton & Hove.**—Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's-pk.—School of Elocution, 10, Old Steine, Tues., 7.
- Buckhurst Hill (Essex).**—Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," 1st Wed., at London Club, 3rd Fri., 8.
- Burnley.**—Miss JUDSON, 1, Melville-st.—Victoria Rooms, Hargreave-st., Daily.
- Burley "Antaen."**—T. FERNLEY, 27, Tunstill-st.—2a, Entwistle-st., Duke Bar, Daily.
- Bury.**—Miss L. BURTON, 53, Alfred-st.—Girton Hall, Manchester-rd., Wed., 8.
- Buxton.**—Mrs. LANGLEY, "Brancepeth," Market-st.—Meeting Place: Write Sec.
- Cambridge (Verda Stelo).**—Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-st.
- Cannock.**—Miss M. A. WALKER, Walhouse.—Public Rooms, Mon., 7.30.
- Cape Town.**—A. E. ABRAHAMS, 85, Burg-st.
- Cheltenham.**—W. F. WESTMANCOTE, Fernville, Langdon-rd.—"Orme Chambers," North Street, Tues., 7.30.
- Chester.**—J. W. DOBSON, 27, Brook-st.—People's Hall, Delawere-st., Mon., 8.
- Coleraine.**—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho., Diamond—Irish Society's Schools, Thur., 8.
- Coventry.**—Mrs. H. H. HAILSTONE, "Espero," Stanway-rd., Earlsdon.—Masonic Bldgs., Little Park-st., Daily.
- Darlington.**—Mrs. G. P. WOOF, 8, Pierremont-cres.
- Deal.**—HERBERT SEWELL, College-rd. Post Office.—18, Wellington-rd., Fri., 8.30.
- Derby.**—J. POTTER, Jun., 4, The Strand.
- *Dorking.**—G. F. SANDERS, Holmwood Farm, Fri.
- Dover.**—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.
- Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).**—SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-rd., Terenure.
- Dundee.**—ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-st.
- Eastbourne.**—JOHN P. NIX, 2, Terminus-rd.—St. Anne's Parish Rooms, Mon., 8, during winter. June to Sept.—Compagnoni's Tea Rooms, opposite Station, 5 p.m. Weds.
- Edinburgh.**—W. M. PAGE, 31, Queen-st.—Wed., 6 p.m., in Patrick Thomson Tea Rooms, North Bridge; at 8.30, in 26, Synod Hall.
- Fremantle (W. Australia).**—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—69, High-st., Tues., 7.45.
- Gateshead-on-Tyne.**—G. WATSON, 24, Exeter-st.—N.E.R. Institute, High Level End, Sat., 7.
- Glasgow.**—A. ALLISON, 102, St. Vincent-st.—Stuart Cranston's Tea Rooms, Argyle-arcade, Mon., 6—7.
- Glenelg (S. Australia).**—Mrs. J. LUMSDON.
- Gloucester.**—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—Ruskin Hall, The Cross, Mon., 7.30.
- Greenock.**—J. TAYLOR, 15, Glen-avenue, Port Glasgow—Waverley Temperance Hotel, Thur., 8.
- Hailsham.**—Miss ELLA MITCHELL, The Grove.—Social Club, London-rd., Wed., 7.15.
- Halifax Esperanto Association.**—E. BOOTHMAN, 13, Hume-st., Gibbett-st.—Hoyle's Refreshment Rooms, Gibbett-st.
- Halstead (Essex).**—Miss ZOE INMAN, Colchester-rd.
- Harrogate.**—Miss SPINK, 14, Studley-rd.
- Harrow.**—B. E. LONG, B.A., 46, Roxboro'-rd.
- Hastings.**—A. J. ADAMS, Plymlimmon-terrace.—Every morning
- Hebden Bridge.**—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.
- High Wycombe.**—A. BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-ave.
- Hobart (Tasmania).**—K. SIMMONS, 475, Macquarie-st.
- Huddersfield.**—W. H. HIRST, 45, Thornton Lodge-rd.—Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.
- Hull.**—Miss G. WILLFORD, 421, Anlaby-rd.—Grosvenor Hotel, Mon., 8.30.
- Ipswich.**—A. GRIX, 26, Tyler-st.—Unitarian Chapel, Friars-st., Fri.
- Jersey (C.I.).**—J. J. LE SUEUR, "Holmehurst" Queen's-ave.
- Keighley.**—Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-ter.—Mon.
- Kettering.**—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.
- Kidwelly.**—E. R. GRIFFITHS, Emlyn House—Parish Room.
- Kilmarnock.**—PETER YOUNG, 42, Fullarton-st.—Ossington Coffee Rooms, Thur., 8—10.
- Lancaster.**—Miss GRISENTHWAITE, 2, Balmoral-rd.
- Leamington.**—Tues.
- Leeds.**—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10, Park-st., Fri., 8.—(West) Socialist Esperantists.—A. E. COWDELL, 9, Fitzarthur-st., Armley.—Socialist Inst., Sutherland-st., New Wortley, Thur., 8.—Salem.—H. BARKER, 36, St. Luke's-rd., Beeston-hill.
- Leith.**—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.
- Letchworth.**—F. A. GOODLIFFE, Elm Tree House—Homesgarth, Sat., 6—7.30, and 13, Norton Way North, Wed., 7.30—9.
- Liverpool.**—R. P. GRIFFITHS, 12, Bennison-drive, Grassendale.—18, Colquitt-st., Room 10, each Tues. and first Sat.
- London (Central).**—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., Fri., 7.0.
- Battersea, S.W.**—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.
- Belford Park, W.**—H. MEULEN, 19, Boscombe-rd., Shepherd's Bush.—"Studio," 27, Flanders-rd., Bedford Park, Mon., 7.30.
- Brixton, S.W.**—E. W. EAGLE, 21, Kellett-rd.—59, Brixton-hill, Tues., 8.

- Charing Cross, W.C.**—Mrs TROUNSON, 24, Onslow-avenue Mansions, Richmond-hill, S.W.—B.E.A. Reading Room, Wed., 3.30.
- Croydon.**—L. L. S. LOUIS, 3, Courtney-rd., Waddon.—Ruskin Ho., Station-rd., W. Croydon, Tues., 8.
- East London.**—J. GOURLAY, 48, Headstone-rd., Harrow.—Room A, Toynbee Hall, Wed., 8.
- Emmanuel (S.E.).**—E. A. ALLSOP, 27a, Burnbury-rd., Balham, S.W.—L.C.C. School, 265a, Camberwell-rd., S.E., Mon., 8.30.
- Kingston-on-Thames.**—F. M. SEXTON, F.B.E.A., Warwick Lodge, Hampton Wick.—Marathon Café, 4, Church-st., Tues., 8.30.
- Mildmay.**—M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-rd., Highbury.—1, Alma-rd., Canonbury, N., Thur.
- Stepney.**—W. T. BURDEN, 13, Belgrave-st., E.—Stepney Meeting Hall, Garden-st.,—Wed., 8—10.
- Sud Orienta Stelo.**—E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton, S.E.
- Sutton (Surrey).**—L. C. ANDREWS, B.Sc., Cressingham Ho., Carshalton.—"School of Music & Art," "The Beeches," Brighton-rd., Sutton, Tues., 8.
- West Norwood.**—A. H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.
- Wood Green.**—ROBERT ROBERTSON, 364, Alexandra Park-rd.—Public Library, Sat., 7.30.
- Maidstone.**—W. R. EDWARDS, 15, Earl-st.—Dockrill's Restaurant.
- Manchester.**—E. T. Doran, 52, High Bank, Gorton.—Onward-bldgs., Deansgate, Thur., 7.30.
- Mansfield.**—FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-rd.
- Melbourne (Australia).**—A. L. SULLIVAN, "Esp-o Hall," 152, Elizabeth-st.—Esp-o Hall, Fri., 7.45.
- Middlesbrough.**—Miss M. L. WARNE, 15, Myrtle-st.—Berlitz School, Thur., 7.
- Middleton (Manchester).**—CECIL C. GOLDSMID, 2, Wood-st.—Barker's Restaurant, Manchester Old-rd., Wed., 8 p.m.
- Mirfield (Yorks).**—W. S. WADDINGTON, Broad Oaks.
- Montrose.**—Miss I. O. FETTES, 38, High-st.
- Natala Verda Stelo.**—LEONARD WOOD, 37, Frere-rd., Durban.—Mon.
- Northampton.**—J. P. HARRISON, Squirrel-lane, Old Duston.—66, Harlestone-rd., Thurs.
- Norwich.**—Miss A. EGMORE, 2, Cozens-rd.—Y.M.C.A., St. Giles'-st., Mon., 8.30.
- Nottingham.**—G. E. SIPMAN, 18, Corporation Oaks—Corbyn Chambers, Beestmarket Hill, Fri., 8.
- Oakworth (Yorks).**—A. DENISON, 3, Apsley-ter.
- Partick Y.M.C.A.**—J. A. JOHNSTON, 3, Balshagray-av.—Y.M.C.A. Rooms, Peel-st., Fri., 8.30.
- Perth.**—JAMES A. COWIE, Western-avenue—North U.F. Church Library Room, Thur., 8.
- Perth (W. Australia) Nigra Cigno.**—Mrs. A. MACDONALD, "Ferntosh," Suburban-rd., South Perth.—"West Australian" Chambers, Barrack-st., Thur., 7.45.
- Plymouth (Tri Urboj).**—E. E. YELLAND, 16, Chapel-st., Stonehouse.—Vizitontoj sciigu la Sekretarion.
- Portsmouth.**—SYDNEY J. DAVIES, 56, Whitworth-rd., Copnor.—Clarence Pier Entrance, Tues., 8.
- Pretoria (S. Africa).**—Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99.
- Reading.**—Miss R. WOOLFORD, 61, Kensington-rd.—Thur.
- Redhill.**—S. S. JENNINGS, 26, Linkfield-lane—"Elmside," 2nd Wed., 8.15 p.m.
- Rochdale.**—R. HOWARTH, 114, Royds-st.—Crescent Café Drake-st., Thur., 8.
- Rugby.**—A. H. BRETT, 105, Bath-st.
- Scottish League of Catholic Esperantists.**—Miss A. CORCORAN, 9, William-st., Edinburgh.—Thur., 8.30.
- Sheffield.**—Miss BAXTER.—Builders' Exchange, Thur., 7.30.
- Sheffield Y.M.C.A.**—W. HAGEN, Glengarth, Handsworth.
- Shipley.**—Miss M. SCHOFIELD, 7, Hope View.—Co-operative Hall, Westgate, Fri., 7.30.
- Slough.**—Miss PITT, Upton House
- Soham (Cambs.).**—G. F. FENTON, Soham (Cambs.).
- Somercotes Alfreton.**—HARRY SHAW, Fernleigh Villa, Leabrooks, nr. Alfreton.—Fernleigh Villa, Tues. and Thur., 7.
- Southport.**—Mrs ROSLING, 10, Chatsworth-rd., Ainsdale.—109, Hogton-st., Mon., 8.
- St. Albans.**—O. GODMAN, 8, Oswald-rd.—Dear's Hotel, London-rd., Thur., 8.15.
- St. Andrews.**—Miss N. REID, 64, Market-st.—Tues., 8.
- St. Helens (Lancs.).**—E. L. CHALLENGER, 26, Cowley-hill-lane.—Y.M.C.H., North-rd., Wed., 7.30.
- Stockport.**—F. W. SHAW, 1, Lancaster-av., Didsbury—Wed.
- Stockton-on-Tees.**—T. R. WILSON, 6, Dovecot-st.—Lit. and Phil. Institute, Mon., 7.30.
- Stoke-upon-Trent.**—Miss A. VIGGARS, Hope Cottage, Silverdale, Staffs.—Church Inst., Thur., 8.
- Swinton (Rotherham).**—J. E. JONES, 38, Station-st.
- Sydney (Zamenhofa Klubo).**—Miss ORR, 184, Pitt-st.—184, Pitt-st., Thur., 8 p.m.
- Todmorden.**—H. CROWTHER, 8, Oak Mount.—Wild's Temperance Hotel, 1st and 3rd Wed. in month, 7.30.
- Tunbridge Wells.**—J. A. GILL, Lower Green-rd., Rusthall.
- Wakefield.**—P. BROOKS, 27, Church-rd., Altofts, Normanton.—Cathedral Boys' School, Tues.
- Warrington.**—Miss D. E. PARSONAGE, 14, Bewsey-rd.—27, Bewsey-st., Wed., 8.
- Western Australia Esp. Socy.**—Miss M. WATSON, Stott Co.'s College, St. George's-terrace, Perth.
- Wigan.**—F. BURGESS, 28, Charles-st.—Marsden's Café, 31, Market-st., Fri., 7.30.
- Wisbech.**—Miss E. MILLER, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.
- Withernsea.**—A. E. B. SUDDABY, 39, Arthur-st.—Oriental Café, Queen-st., Wed., 8.

DEAR.....

You have no doubt heard of the International Language—Esperanto, and would perhaps like to become acquainted with the objects of the Movement.

This paper contains a great deal of general information upon the subject, and I am sure you will be much interested in reading it.

As our language is based upon the principal European languages, you will be able to understand much of the Esperanto portion, but if you will apply to the British Esperanto Association (Inc.), 133—136, High Holborn, London, for a "Key" (price ½d.) you will be able to read the whole of the paper.

Yours very sincerely,

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉekbankaj transpagiloj akceptataj.* The offices are open from 9.30 a.m. to 6 p.m.; on Saturdays from 9.30 a.m. to 1 p.m. Telegraphic address: "Esperanto, Westcent, London."

Telephone: 2326 Gerrard.

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D.	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher, The new and enlarged edition, by HELEN FRYER	0	7½
*Esperanto for All (Propaganda and General)...	0	1½
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN. Cloth, 1s. 2d.; limp cloth, 10½d.; paper,	0	7
Esp.-English Grammar in Braille, A. J. ADAMS	0	11
Esperanto for the Million... per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, M. L. JONES. Second edition	1	1½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT	1	8
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE	0	1½
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON	1	1
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN	1	2
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT (B.E.A. eld.)	0	6½
Komercaj Leteroj, de LAMBERT	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ	0	6
*Kursa Lernolibro , EDMOND PRIVAT	0	6½
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE	0	9
Legolibro por lernantoj , D-ro A. FIŠER (dua eld.)	0	9
Lingvaj Respondoj , de D-ro. ZAMENHOF	0	9
" (Nova Serio) "	0	9
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROUTE	0	6
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto)	0	4
Tutmonda Lernolibro (Gouin), de MARÉCHAL	1	0

Textbooks in other languages can be obtained to order.

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound)	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1	6
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 5s. 2d.)	4	3
Dictionnaire complet Français - Esperanto, GROSJEAN-MAUPIN	6	0
Enciklopedia Vortareto Scienca (Esperanta kaj Franca), C. VERAX	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES	1	8
Esperanto-English Dictionary , MILLIDGE. cloth	5	3
Esperanto-English, by A. MOTTEAU	1	8
Supplements to above ... Esp. 1½d. and Eng.	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. E. GROSJEAN-MAUPIN	1	0
Esp.-Français, Dict. de P.E.S., 2s. 6d., bound...	3	0
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franç.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET	1	0
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.)	2	0
Franç.-Esp. Praktika laŭ A. Matthias I. BOERI	0	2½

Prices,
post free.
s. d.

Prices,
post free.
s. d.

Frazlibro, Popola, R. DESHAIS	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono)	0	6½
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRILL	1	0
" de Sentencoj , de ŬOAGO	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, P. BOULET	1	6
Oficialaj Radikoj (BOIRAC)	0	6
Plena Klasika Libro de Esperanto , Luksa eldono kun ingo, 1s. 3d.	1	0
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Tri volumoj	9	6
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES	0	7
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF	1	0
" " " Oficiala Aldono al	0	6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE	4	0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL	1	1

Other dictionaries can be obtained to order.

LITERATURE.

(See also Drama).

Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART	0	7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. Cox	0	4½
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo	0	7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid	0	4½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.)	1	2½
Al mia Fratineto (Letero pri la seksvivo) (F. Ortt), trad. A. MULLER	0	9
Amoro kaj Psiĥo (Apulejus), trad. E. Pfeffer	0	7
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĈ	0	3
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER	0	7
Antaŭen kun kredo (Pola Esp-isto jarlibro)	2	3
Aŭtunaj Floroj (10 poemoj de D-ro Schulhof)	0	7
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Batalo de l' Vivo , La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.)	1	1½
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF	0	7
Besta Vivo, Bildoj el (K. Ewald)	0	11
Biblio, El la , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF	0	3½
Bibliografio Esperanta (G. Davidov)	2	2
Blinda Rozo (Hendrik Conscience)	1	1
Blonda Ekberto, La (Tieck), D-ro W. FISCHER	0	6
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE	0	3½
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT	0	4½
Brazilio (E. Backheuser)	1	6
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI., VII., VIII.	4	0
British Esperantist , Covers for Binding Vol. VIII.	0	10
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT	2	0
Bulgaraj Rakontoj. D. ATANASOV	0	3½
Ĉe la piedoj de la Majstro (Alcyone), trad. W. W. MANN. Luksa eldono	2	1
Dankon (T. Combe), trad. E. RAMO	0	7
Deveno kaj Historio de Esperanto	0	7
Devjatnin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III., 1s. 6d.; Lib. IV.	1	9
Diservo de la Angluja Eklezio	0	7
Diversaĵoj (stories translated by various writers)	1	6
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg)	0	7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN	1	1½
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJULA Y VALLÈS	0	3½
Du Noveloj (M. Iókai), trad. I. DE LUXENBACHER	1	2

	Prices, post free.			Prices, post free.	
	s.	d.		s.	d.
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT	0	4	Kaŭzo de la Senlaboreco , La, de H. C. MEES	1	4
Du Rakontoj , verkitaj de D. DE ROTHAN ...	1	1	Kimra Karaktero , La. R. P. GRIFFITHS ...	0	2½
Du Rakontoj de A. Cehov, trad. B. KOTZIN ...	0	4	Kio Okazis Foje en Sidono , GRABOWSKI ...	0	7
Dürer, Albrecht. Reproduktaĵoj (53) kun teksto en Esperanto (tole bindita, 5s. 5d.) ...	4	4	Kio povas okazi se oni donacas surprize , de E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono ...	0	7
Eĉ en doloro ni estu ĝojaj	1	0	Kion Patrino povas Suferi (H. Conscience), trad. F. SCHOOFs	0	6½
Ekonomio Socia (D-ro J. B. Marchlewski), trad. E. PFEFFER	0	4	Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI ...	2	0
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE ...	1	8	Kongreso, La Tria , multilustrita	1	6
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT ...	0	9	Konfeso (L. N. Tolstoj), trad. M. S. TENNER ...	1	4
Eliro (Exodus), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0	Kredo kaj Scio (D-ro Gruner)	0	8
Eneido (Virgilio), trad. Dr. VALLIENNE	3	0	Kroataj Poeziaĵoj , trad. MAVRO ŠPICER ...	1	7
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE ...	0	7	Kulturceladoj de la Nuntempo (Prof. Dr. Aug. Forel)	0	10½
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita ...	1	8	Laborista Klaso kaj Socialismo (Cachin) ...	0	3½
En la Montoj (A. E. STYLER)	0	7	La Lasta (W. Reymont), KABE	0	3½
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE	0	3½	Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>) ...	2	0
En Rusujo per Esperanto , A. RIVIER	1	5	Legendoj (A. Niemojewski), trad. Br. KUHL ...	2	2
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO ...	3	2	Legolibreto , J. BOREL	0	3½
Esperanto, Pri (Kontraŭ la reformuloj), AYMONIER	0	9	Levidoj (Leviticus), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0
Esperantaj Prozaĵoj	2	6	Libroj de Kantoj (H. Heine)	0	3½
Esperanta Literaturo, Pri la. EDMOND PRIVAT (Parolado ĉe la Sepa Kongreso)	0	9	Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE, Du serioj	0	1½
Estetiko en Medicino. Dr. H. SWIECICKI ...	0	8	Londonaj Interesaĵoj , kun kvar kartoĵoj ...	1	2
Estu Homo! (C. Wagner), trad. SAM. MEYER ...	1	3	Maja Nokto (Gogol), trad. A. FRENKEL ...	0	7
Evangelio Sankta Mateo , MIELCK kaj STEPHEN ...	0	7	Malnovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio) ...	1	4
Evangelio de S. Johano , La, ilustr.	0	1½	Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE	2	6
Evangelioj, La Kvar (En unu rakonto), P-ro. R. LAISNEY	1	6	Marĉfloro , hungara novelo de F. HERCZEG ...	1	1
Fabiola (Kardinalo Wiseman), trad. E. RAMO	3	6	Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF ...	3	6
Fabeloj de Krilov , 1a parto, trad. DEVJATNIN ...	0	6	Mia Poŝhorloĝo (M. Konopnicka), trad. KABE	0	6
Fabeloj al Helenjo , trad. D-ro. N. KABANOV ...	0	3½	Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. Br. KUHL ...	0	10½
Fabeloj de Andersen , I., SKEEL-GIÖRLING ...	0	3½	Nord-Germanaj Rakontoj (H. Bandlow) ...	0	3½
Fantomo en Lublo (el la hungara lingvo) ...	1	1	Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI ...	0	7
Fantomoj (I. Turgenev), trad. D-ro A. FIŠER ...	0	3½	Nova Testamento , according to binding, 1s. 9d. to	6	3
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols. ... each	2	0	Novaj Versaĵoj (Lermontov)		
Fatala Suldo , trad. E. FERTER-CENSE	3	6	Ondine (F. de la Motte Fouqué), trad. K. MYSLIK	1	1
Formortinta Delsuno (Vermandere), O. VON SCHOOR	0	7	Ondoj (Esperanto and English), A. E. STYLER ...	0	6½
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 7th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.) ...	3	6	Ora Ŝaflano , La Serĉado de la, O'CONNOR kaj HAYES (kun angla traduko, 9d.)	0	7
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES	0	3½	Paĝoj el la Flandra Literaturo	1	7
Fundo de l' Mizero , La (V. Sieroŝevski), KABE..	0	9	*Parnaso de Popoloj , El (30-lingva popol- kantaro), trad. A. GRABOWSKI	2	3
Genezo (Genesis), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0	Patrinoj , La (A. Aharonjan), D-ro A. FIŠER ...	0	3½
Centoj kaj Lingvo Internacia (Zamenhof) ...	0	3½	Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE ...	2	6
Germana Kanttrezoro , Elekto el Muziko kaj teksto	2	3	Paŭlo Debenham , originala romano en Esper- anto, H. A. LUYKEN (cloth, 3s. 3d.)	2	2
Ĝil Blas (Elektitaj ĉapitroj), trad. Busquet ...	1	3	Pax (Zulawsky), trad. W. GRABOWSKI	0	5
Gulliver en Liliputlando , trad. M. INMAN ...	1	1½	*Pekoj de l'Infaneco (Prus), trad. A. GRABOWSKI	0	10
Gvidlibro de Gibraltaro , CHARLES J. EDWARDS	0	7	Poeziaĵoj de Schiller , trad. KOL-O SWACH ...	0	7
Hermano kaj Doroteo (Göthe), trad. B. KÜSTER	1	1	Pola Antologio , de KABE	2	0
Himnaro , kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.)	0	7	Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FISCHER ...	1	3
Historieto de Esperanto , FIŠER	0	7	Praktiko de la Apudesto de Dio , La (Fr. Laŭrenco), LUYKEN (tole bindita, 7d.) ...	0	4
Historio de Esperanto , ED. PRIVAT	1	1	Praŭloj kaj aliaj hung. rakontoj , La	0	5½
" " A. ZAKREWSKI	2	0	Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF	0	9
*Homaranismo. Dr. L. L. ZAMENHOF			Princo Serebrjanij (A. Tolstoj), trad. M. SID- LOVSKAJA, 285 paĝoj	2	9
Horacio (Macaulay's Horatius). C. BICKNELL...	0	9	Progresado de la Pilgrimanto , J. RHODES ...	1	7
Humoraĵo, Libro de l' (P. de Lengjel)	2	6	Prop. piedvojaĝo al Oka Kongreso , DEVJATNIN	1	7
Hungaraj Rakontoj (P. Herczeg)	0	3½	Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF ...	1	9
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto , TH. CART	0	2	Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF	2	6
Instituto Milner , La, trad. Lyon'a Grupo ...	0	3½	Puntistino , La, trad. CÉCILE ROYER	0	3
Inter Blinduloj (Dr. JAVAL)	2	0	Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley) ...	2	2
Internacia Krestomatieto (Kun 6-lingva vor- taro), A. AJSPURIT	0	4½	Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY ...	1	0
Internacia Krestomatlo (Kabe)	1	4	Reĝo de la Montoj , La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré	3	6
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), KABE	0	9	Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin), KELLERMAN	0	3½
Japanaj Rakontoj , CIF TOŠIO	0	7	Rikke-tikke-tak (H. Conscience), trad. M. POSENAER	2	2
Kantoj de Salomono, La , trad. J. H. FRED ...	0	5	Sableroj , MARIE HANKEL, broŝ., 7½d.; bindita...	1	0
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro A. FIŠER	0	7½	Senlaca Sinofero , La (Roksano), orig. ...	0	6½
Karaktero (Luiscius), trad. T. L. BRUJN ...	0	6	Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF	1	6
Karavano, La (Hauff), J. W. EGGLETON ...	1	1	Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO	1	1
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER ...	1	1	Spirita Juvelaro (Katolika Preĝolibro), bindita...	1	10
Katerino (Ševĉenko), trad. V. N. DEVJATNIN ...	0	3½	Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL ...	1	2
Kaŭkaza Kaptito (Tolstoj), ŠARAPOVA ...	0	3½	Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp. ...	0	10
			Ŝakludo , Artisto en (Hispan. kaj Esp.), J. PALUZIÉ	2	0
			Ŝakproblemoj (60). J. PALUZIÉ	3	2
			*Ŝi, la Tria (H. Sienkiewicz), trad. A. GRABOWSKI	1	3

	Prices, post free.			Prices, post free.	
	s.	d.		s.	d.
Tatterley (Tom Gallon), trad. A. WILSON (bindita 2s. 3d.)	1	9	Ventego, La ("Tempest"), trad. A. MOTTEAU ...	2	2
Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-THOUILLON ...	0	4	Verda Kakatuo (1-akta groteskaĵo), Schnitzler, trad. J. SCHRÖDER	1	7
Tolstoj, Rakontoj de , 9 numeroj. La kolekto	1	9	SCIENTIFIC.		
Tra Belglando, Nederlando kaj Anglujo, R. DI RIENZI	0	6½	Analitika Geometrio Absoluta, D-ro C. VÖRÖS	8	6
Tra l' Silento (beautifully printed and bound), EDMOND PRIVAT. Vellum, 1s. 6d. Leather	2	0	Bakterioj, Kvin Prelegoj pri (Prof. Odo Rujwid)	1	1
Transmorta Vivo (Fechner), trad. P. KODIK ...	0	10	Elementoj de la Geometrio Absoluta, D-ro. C. VÖRÖS	4	2
Tri Angloj Alilande (Merchant), orig.	1	0	Fortografa Optiko, Elementa, de KARLO VERKS	1	4
Tri Mortoj (Tolstoj), M. ŠIDLOVSKAJA	0	4½	Higieno kaj Moralo, trad. A. HERREMAN ...	0	10
Tutmondaj Fajrokutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE	0	3½	Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC	0	3½
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE ...	1	7½	Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel), trad. D-ro. KUNSCHERT	1	1
Vendetta (H. de Balzac), M. MERCKENS	1	3	Kurbaj Linioj, pri Unu Speco de, de Prof. A. DOMBROWSKI	0	7
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE	1	0	Monadologio (Leibniz), trad. E. BOIRAC ...	0	7
Versfarado kaj Rimaro , PARISOT kaj CART ...	0	6½	Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU	7	6
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie	1	6	Teorio de Evolucio de Kono, NADINDA KOLOVRAT	0	7
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), trad. SAM MEYER	0	9	MUSIC AND SONGS.		
Westminster, La Abatejo de	0	3	Birdoj forflugu! Muziko de S-ino GUIVY ...	1	6
DRAMA.			Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE	0	7
Advokato Patelin, trad. J. EVROT	0	9	Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFER ...	0	3½
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), unuakta komedio, trad. G. MOCH	1	0	Danco estas Rava, La (valsa dueto), REEVE ...	1	1
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A.	0	4½	En Songo (Heine-Zamenhof), L. RIGOR	0	9
Aspazio, 5-akta tragedio, L. ZAMENHOF	2	6	Esperanta Lando, ROWE-MCBURNEY	0	3½
Avarulo, L' (Molière), trad. SAM MEYER	0	9	"Esperanto," de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.)	0	1½
Balŝuoj, La (Gastineau), 1-akta, trad. L. CARLOS	0	7	Esperantaj Kantoj (dua eldono), laŭ konataj arioj, de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj) ...	0	6
Barbiro de Sevilla, 4-akta, SAM MEYER	1	1	*Esperantista Kantaro (Fries), 53 pecoj ...	0	6½
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON ...	0	7	Espero, La , horo, de F. de MÉNIL	1	1
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET ...	0	2½	" por baritono aŭ mez-sop.	0	7
Boks kaj Koks. trad. C. STEWART, M.A.	0	5½	" muziko de A. SCHAFER	0	7
Bombasto Furioza (W. Barnes Rhodes), trad. CHARLES STEWART, M.A.	0	7	Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON ...	2	1
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio), J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI	1	0	Gaja Migranto, La, de C. B. MABON	1	7
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC	1	6	Himnaro, kolekto da 103 anglaj himnoj, de M. C. BUTLER	0	7
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½	Ho, Mia Kor' (D-ro Zamenhof), de JOSÉE GUIVY	1	6
Du Biletoj, komedieto de FLO RIAN	0	5	"Huddersfield" Collection	0	4½
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL	0	7	La Nerenkontito (Fleming Fulcher), muz. de M. F. COATES	1	1
Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA	0	6½	La Patrolando, A. B. DEANS	0	3
"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams), trad. J. HEDLEY INCE	0	6	La Sola Sinjoro (Esp. kaj angle.), de I. MEARS	0	3
En Dangero, 5-akta (R. Unterman), orig.	2	5	MI Aŭdas Vin (L. Zamenhof), de H. HARRIS ...	1	7½
Geedzigopeto (3-akta komedio), ROKSANO	0	7	" " de F. DE MENIL	1	1½
Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF ...	1	3	" " de S. MCBURNEY	1	1
*Ginevra (3-akta dramo), EDMOND PRIVAT ...	1	1	Ne estas ĉe la batalejo, de C. B. MABON ...	1	7
Halka, 4-akta opero, trad. A. GRABOWSKI	1	0	Nova Kanto DOMBROWSKI-TRICKETT	0	3
Hamlet , trad. D-ro ZAMENHOF, paper, 2s. ; cloth	3	0	Okuloj viaj (R. W. Emerson), de C. B. MABON ...	1	1
Hispanaj Dramoj (J. Benavente), V. INGLADA ...	0	3½	Se ci estus blinda, Esp. teksto de A. SCHAFER ...	1	7
Ifigenio en Taŭrido (Goethe), ZAMENHOF ...	2	0	Vojo, La (kanto kun fortepiano), R. DE DESHAYS	0	5
Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A.	1	7	PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.		
Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro. W. VAN DER BIEST	2	6	Advantages of Esperanto, by M. L. JONES ...	0	1½
Kamena Angulo, La (du-akta), trad. GEGO	0	9	Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK	2	7
Kara Panjo (W. Gordon), 1-akta, trad. GEGO ...	0	7½	Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organ- izaĵoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE ...	1	1
Kial ili estas famaj? (monologo), F. DORE ...	0	6½	Do you know Esperanto? per 100	5	6
Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½	Esperanto inter la Blindularo (A. J. ADAMS) ...	0	6½
Komedioj, Tri Unuaktaj (luditaj en "La Kvara")	0	10	Hour of Esperanto, An, CART-COX	0	6½
Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A.	2	0	How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE ...	0	1½
Malsanulo pro Imago (Molière), W. VELTEN ...	0	6	International Language, by W. J. CLARK, M.A.	1	3
Mazeppa, tragedio, 5-akta, A. GRABOWSKI	2	0	Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in English, German, French, Italian, Swedish, Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese, Bohemian, Russian, and Welsh, per doz., 6d. ; per 100	3	0
Monologoj, Tri, trad. P. BOULET	0	3½	Spanish, 3s. 9d. ; Catalan, Dutch, Finnish, Polish, Roumanian, Croat-Servian, per 100	4	0
Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	1	0	Passing of Babel , by B. E. Long B.A.	0	7
Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	1	0	Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	0	4
Perfekta Kuiristino, 1-akta (Hentsch), RAMO ...	0	6	Postcards, Propaganda (I.P.E.) per 100	1	8
Por Kvietaj Personoj (1-akta komedieto)	0	6½	Ditto, B.E.A. Propaganda, per 100	0	8
Protesilas kaj Loadamio, LEONO ZAMENHOF ...	1	0½	Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	0	7
Rablistoj, La (Schiller), trad. D-ro ZAMENHOF ...	2	0	Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL	0	1½
Reaperantoj (H. Ibsen), unua akto, trad. O. BÜNEMANN	0	3½	Salutpoŝtkartoj de B.E.A. per doz.	0	7
Revizoro, La (N. V. Gogol), trad. D-ro ZAMENHOF	1	6	Solve de la Problemo de Lingvo Internacia ("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatia</i>), with English translation by A. E. WACKRILL	0	7
Rikoltado de la Peco, La (Sturgis), (unuakta komedio), C. BICKNELL	0	4½			
Rompantoj, La , 5 monologoj, de F. PUJULA	1	0			
Sinjoro Herkules (burleskaĵo), ARNTZ kaj BUTIN	0	3½			
Ŝi Kliniĝas por Venki (Goldsmith), A. MOTTEAU	1	2			
Solo de Fluto (P. Bilhaud) trad. F. DORÉ	0	7			

PLAQUES FOR HOME AND OFFICE DECORATION.

We have for disposal a limited number of Beaten Copper Plaques, bearing in Esperanto the two devices respectively:—

- (1) *Oni Parolu Esperanton tie ĉi. Vivu Zamenhof!*
- (2) *La tuta Religio rilatas al la vivo, kaj la vivo de la Religio estas bonfarado.*

The designs of both are quite artistic, and the Plaques are framed in oak, with hooks ready for hanging upon wall.

Price (Home) 1/3 each; the two, 2/4, post free.
(Abroad) 1/3 each, post free.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorp.),
133-136, High Holborn, London, W.C.

ĈETU ĈE VIAJ SAMIDEANOJ.

High-Class Pianos and Player Pianos for cash or easy payments. From 8s. monthly.

New Pianos from £14 14s. 0d. Secondhand from £4 4s. 0d. Catalogues post free. Our new player can be fitted to any piano for 20 guineas.

Gramophones, HIS MASTER'S VOICE, COLUMBIA, RENA, EDISON, PATHÉ, and all others supplied with records at lowest prices for cash or easy monthly payments.

SEND FOR FREE CATALOGUE AND SPECIAL OFFER.

THE LYRIC PIANOFORTE CO.,
20, Church Road, South Hackney, London, N.E.

(6 doors above Homerton Station, N.L.R.).

Proprietor - T. SIMPSON.

HAT BANDS for Straw Hats.

Best Silk, with Green Star on White Ground.

Regd. Design, No. 528001.

EASILY AFFIXED TO HAT ANY SIZE.

PRICE 1/6 POST FREE.

FROM BRITISH ESPERANTO ASSOC. (Inc.).

A small "Fellowship" Art and Book Store in Brighton requires AN ENERGETIC AND BRAINY ASSISTANT, who will make herself generally useful in shop and office. State accomplishments, experience, and salary required to:—
M.S. 18, SHIP STREET, BRIGHTON.

B.E.A. KANTFOLIO.

The words of eight Popular Hymns and Chorus Songs in Esperanto.

Useful for Group Meetings and Festivals.
4 pp.

4 sheets 1d., postage 1d.; 100 sheets 1s. 6d., postage 3d.

La plej malnova el ĉiuj esperantaj gazetoj
(FONDITA EN 1895).

La plej enhavoriĉa! La plej malkara!

LINGVO INTERNACIA

Centra Organo de la Esperantistoj

TH. CART

Ĉefredaktoro.

APERAS REGULE CIUMONATE

48 pagoj da plej bona teksto!

[ara abono: 5 fr. (2 s.).

Abonu ĉe B.E.A.

"ESPERANTO."

Reg. Trade Mark.

Electric Lamps from 2s. 3d. each.
Gas Mantles (Post free) from 2s. 9d. per doz.

Thermometers, Household, 4d. and 10d.

Max. 2s. 3d. Min. 1s. Bath 6d.

Aneroids from 5s. 6d.

CATALOGUES FREE.

AGENTS WANTED.

TAMESO Co., ELECTRICAL CONTRACTORS,

48, LONDON RD.,

PHONE 1474 KINGSTON.

KINGSTON-ON-THAMES

Are you Learning Esperanto?

Are you Teaching Esperanto?

IN EITHER CASE, BUY

THE ESPERANTO MONTHLY.

16 pp. monthly, 1 penny. Post free for a year, 1s. 6d.

Edited by WILLIAM W. MANN.

A mine of help to the learner, and of suggestion and material for the teacher. Some Features: Special Course for Young People, by Uncle Bill; Esperanto-Conversations; Learners' Corner; Short Stories; Memory Hints for Students; Parallel Translations, etc., etc.

CELLULOID BUTTONS.

A new button, 1½ inch in diameter, with brooch fastening, is on sale at the B.E.A. Price, 2d. each, or 1s. 6d. per dozen to groups.

These buttons are particularly suitable for demonstrations, public meetings, or any gathering where prominent display of the Esperanto badge is necessary.

"EL PARNASO DE POPOLOJ."

Jubilea libro de esperanta poezio kaj de ĝia Majstro, S-ro Anton Grabowski.—240 paĝa, bela volumo kaj enhavas tre abundan kaj plenan kolekton de poemoj originalaj kaj majstre tradukitaj dum 25 jara literatura agado de S-ro Grabowski el 30 lingvoj. Ĝi estas vera antologio de tutmonda poezio.—La unikan libron deas posedi ĉiu amanto de belo, poezio, ĉiu organizanto de esp. koncertoj, ĉiu deklamanto aŭ kantisto kaj fine ĉiu esp. grupo.—La prezo de la libro estas: 1.00 Sm.; kun sendelspezoj 1.15 Sm.; luksa eldono sur plej bela papero kun portreto de la aŭtoro—2.00 Sm. kun trasendo—2.25 Sm.

La libro estas senpage aldonata al ĉiu abonanto de "Pola Esp." kies jarabono kostas 2.65 Sm. Rapidu do aboni "P. Esp." aŭ mendi la libron aparte.—La mendojn oni sendu al

RED. DE POLA ESP.,

Varsovio, str. Sopena N. 8.

Oni povas ankaŭ mendi pere de B.E.A., po. 2s. 3p.

La Nova Testamento.

THE NEW TESTAMENT IN ESPERANTO.

Published by the British and Foreign Bible Society and the National Bible Society of Scotland.

PRICES.

White Paper Edition.

1. Art Cloth, Gilt Edges	s. d.
2. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges...	1 6
3. Persian Yapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	2 0
	4 6

Oxford India Paper Edition.

4. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges...	3 0
5. Persian Yapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	6 0

POSTAGE 3d. EXTRA.

From The British Esperanto Association (Inc.).

133-136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

Scienca Gazeto

OFICIALA ORGANO de la

Scienca Asocio Esperantista.

Tiu nova gazeto, kvankam dediĉita al pura Scienco, estas tiele redaktita, ke kiu ajn eĉ nesciencista Esperantisto povas ĝin legi.

Por ĝin rekomendi, sufiĉas diri, ke la ĉefredaktoro estas la konata teknika vortaristo **S^o Charles VERAX**.

Oni abonas ĉe firmo **HACHETTE & Co.** kaj ĉiuj ĝiaj korespondantoj.

Jara abono: Fr. 7,50 = Sm. 3. Unu simpla numero: Fr. 0,75.

"LA ONDO DE ESPERANTO"

MONATA ILUSTRATA REVUO

(fondita en la jaro 1909)

La abonantoj de la j. 1912 jam ricevis senpage romanon de A. Tefstoj, "*Pranco Serebriani*," kies prezo por ne-abonintoj estas Sm. 1.60 afr. Nun ĉiu abonanto de la j. 1913.—krom 12 n-roj de la gazeto—senpage, ricevos donace belan Esper libron:

"ORIENTA ALMANAKO"

el la lingvoj japana, ĥina, araba, hindu, sanskrita, persa, armena, kartvela, k.t.p., k.t.p.

"La Ondo" aperas akurate la 1-an daton, novstila. Ĉiu n-ro havas 16-24 paĝ. Formato 17 x 26. Bela kovrilo.

Literaturaj konkursoj kun premioj. Portretoj de konataj Esperantistoj. Diversaj ilustraĵoj. Beletrisko originala kaj tradukita. Plena kroniko. Bibliografio. Amuza fakoj (kun premioj). Anekdotaro. Korespondo tutmonda. (Poŝtk. ilustr.).

Anonco en "Koresp. Fakoj"—3 respondkuponoj.

La abonpagon (2 rub. = 2, 120 sm.) oni sendu al librojo "Esperanto" Moskvo, Tverskaja, 26. Ruslando, aŭ al aliaj Esper. librojoj—poŝtmandate, respondkupone, papermonie, per bankĉeko aŭ per transpag. de Esp. ĉekbanko.

Oni abonu ĉe Brit. Esp. As., 133-136, High Holborn, London, W.C.

Esperanto - English Dictionary

(Vortaro Esperanto-Angla)

Verkita de EDWARD A. MILLIDGE.

496-paĝa volumo, fortike tole-bindita.

Dua Eldono.

Korektita.

OPINIOJ:

"Entute la vorttrezoro estas tre bone kaj lerte elektiita kaj prezentas relative tre kompletan kolekton de la vortoj, ĝis nun uzitaj kaj uzaditaj en Esperantujo. Pri la akcepto de la t.n. internaciaj fremdvortoj en tiun ĉi vortaron oni povas iom dubi, ĉu ili estas ĉi tie necesaj... mi ne kredas, ke estas eble, en la kadro de tia ĝenerala vortaro, doni ĉiujn internaciajn radikojn. La libro... havas formon tre oportunan kaj bonan tolebindon. La anglaj povas esti kontentaj, eĉ fieraj, ke ili havas tian kaj interne kaj ekstere taŭgigan vortaron."

Germana Esperantisto.

"We have examined (the book) with a curious interest, and are struck with two features: first, the power of development inherent in the language by its flexible system of derivatives, each indicating one relation or modification, and one only, of the root word, so that ambiguity appears impossible; and, second, by the apparent ease with which it can be adapted to all kinds of technical phraseology, including that of medical science, by the 'Esperantising' if we may use the word, of those technical terms which, being of Greek or Latin derivation, are already practically international save for slight variations of form. Terms used in medicine and the allied sciences are quite abundant, and in most instances their significance would be at once recognisable by medical men of any country. We have no doubt that the book will be welcomed by medical men who are interested in Esperanto."—*The Lancet*.

Prezo: 5 ŝilingoj; aŭfrankite, 5ŝ. 3p., Sm. 2.625.

BRITA ESPERANTISTA ASOCIO, 133-6, High Holborn, London, W.C.

International Language. Past, Present and Future.

By the late W. J. CLARK, M.A., Ph. D., B. Es. L.

Second Edition, with Preface and Appendix by H. BOLINGBROKE MUDIE and B. E. LONG, B.A.

PRICE 1/-

POST FREE 1/3.

FULL OF FACTS AND ARGUMENT.

POLA ESPERANTISTO

Monata gazeto, aperadas okan jaron, ĉiam pliinteresigante sian programon.

En 1913-a jaro "P.E." krom 12 ilustrataj, zorge redaktataj numeroj en klasika, pure fundamenta Esperanto, donos al siaj abonantoj senpagan:

"Literaturan Aldonon"

(200-paĝa volumo).

"Pola Esper." enhavas konstantajn rubrikojn: Propagandaj artikoloj. Esperantaj demandoj. Rakontoj, noveloj, poezioj. Populare sciencaj artk. Scienco kaj Vivo. Opinioj. Konsideru! Kroniko. Korespondantoj. El Esper. Mondo. Faktoj. Bibliografio. Revuo de la gazetoj. Konkursoj kaj problemoj. Humoroj. Respondoj de la Redakcio. Muziknotoj. Ilustraĵoj. Anoncoj.

Abonprezo: Jare kun "Literatura Aldono" rb. 2,50 k. = 2,650 Sm.

Adreso de la Redakcio kaj Administracio:

Varsovio (Polujo), str. SOPENA 8.

Specimenaj numeroj estas sendataj kontraŭ respondkupono, aŭ 10 sd. poŝtmarko.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL° IX. N-RO 104.

AUGUSTO, 1913.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.



REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.



ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, W.C.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
From the Esperanto Watch Tower	141
Chronicle	142
Progreso de Esperanto en Britujo.—Resumo por Alilandaj Gazetoj	146
Pri Esperanto—Tradukado	146
Esperanta Progreso Alilande	147
Deklaracio pri Mondamikiĝo. SIR VEZEY STRONG, K.C.V.O.	148
La Davosa Valo, en Svisujo. Originale verkita de D-RO W. MARCHAND	150
Redakcia Korespondado:—La Societo por Mondamikiĝo.—In Good Company.—Vidpunkto.—Al Dentistoj.—Al Sendontoj de "Alvokoj."—Nietzsche kaj Internacia Lingvo	153
Mia Biblioteko. De ALEXANDER SMITH. Trad. W.M.	153
Bela Ĝardeno de Rozoj. Trad. J.T.	153
La Berna Kongreso. Oficiala Cirkulero.—Karavanoj.—Kongresoj en Gent, Breslaŭ, Italujo, k.t.p.	154
Monumento al W. T. Stead	157
Libraro	157
Lingva Klarigo	159
Council B.E.A. Report	159
B.E.A.—New Members, Fellows, Examinations, F.K.I., Alvokoj	160

From the Esperanto Watch Tower.

"*Fac's are chiefs that winna ding.*"

Chile.—*The Eighth Chilian Scientific Congress*, held last February in TEMUKO, passed a resolution recommending to the Chilian Government that Esperanto be taught in its Commercial Institutions and training schools for teachers, as also in naval and military schools.

Bravo, Genoa!—The committee organising the important *Exhibition of Marine Industries and Marine Hygiene*, to be held at Genoa in November, 1914, is making use of Esperanto as an effective and economic means of giving the exhibition the widest possible international publicity. A special programme giving particulars of the exhibits and the scope of the exhibition, in Esperanto, has been printed, and may be had gratis by Esperanto Societies by application to the "Komitato por la int. ekspozicio de Higieno," Via XX-Settembre 34, Genoa, Italy.

In the United States there are 6,000 school children, from 94 different schools, willing to *correspond in Esperanto* by illustrated postcards. Apply to Miss Elva Hayden, R.F.D., Street No. 2, Yamhill County, Oregon, U.S.A.

Russia.—At VOZNOSENSK (Gub. Kherson) Esperanto is one of the subjects taught officially

in the *high school*, which has an Esperanto library of over 100 volumes, and subscribes to seven Esperanto magazines.—Esperanto is taught at the *School of Commerce* at MOŝLEV, an institution attended by upwards of 800 students.—At ST. PETERSBURG a new Esperanto group has been formed amongst the members of the *Russian Society of Civil Engineers*. There is also a strong group of *university students* only, besides the many outside groups.

A Significant Event.—The *Congress of Chambers of Commerce*, recently held at Madrid, on the advocacy of Señor Salvador Albert, member of the Spanish Parliament, unanimously passed a resolution, recommending that Esperanto should be taught in commercial schools. Many business men abroad are becoming more and more aware of the possibilities of the auxiliary language.

Various.—482 persons joined the Esperanto Society at KIEFF, Russia, during 1912, many enquiries about the auxiliary language also being received there from neighbouring provinces.—The Esthonian Labour newspaper *Kiir* regularly publishes articles in and about Esperanto.

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th.

COMING EVENTS.

London.—Bonveniga Kunveno al la Esperantistaj Membroj de la Internacia Medicina Kongreso.—La 8an de Aŭgusto, je la 7.30 ĝis la 11a, okazos, sub la aŭspicioj de la London Esperanto Club, festa kunveno ĉe St. Bride's Institute, Bride-lane, Ludgate-circus, E.C. La festo estas aranĝata laŭ la fame konata kutimo de la klubo, t.e. kiel *conversazione*—kun muziko, du teatraĵetoj, interluda babilado, ne forgesante jam la refreŝaĵojn kaj dancadon! Spite la sezono de la jaro, ni esperas, ke la Londonaj samideanoj estos "ĉe hejmo" por gastigi la vizitantajn kuracistojn. La bileto kostas 1/3; aŭ 1/-, se aĉetita antaŭ la 4a de Aŭgusto.

Ĉiu Esperantista membro de la Internacia Medicina Kongreso povos laŭ peto ricevi senpage invitan bileton. Skribu al S-ro H. A. Epstein, ĉe B.E.A., 133-6, High Holborn, W.C.

Esperanta Diservo okazos en Harecourt Church, St. Paul's-road, Canonbury, dimanĉon, Aŭg. 10, je 3.15. Predikos S-ro F. Baldwin. Solkantos F-ino Julie Jonas.

Bognor.—Aŭguston la 9an okazos ĉi tie la tre favorata marborda libertempejo, kunveno organizata de la Esperantistoj de Bognor kaj Portsmouth. Oni atendas la viziton de grupanoj el Brighton, k.t.p., kaj la helpo kaj ĉeesto de ĉiu samideano estas petata. Tiu ĉi kunveno okazos, kiam Bognor estas plej plena da libertempuloj kaj pro tio la propaganda efiko estos la plej granda. Ankaŭ la ĉeesto de multaj gesamideanoj donos fortan antaŭpuŝon al nia movado en tiu parto de Anglujo. La plimulto de la ĉeestantoj atingos Bognor-on posttagmeze kaj promenos ĝis la 5a, kiam temango okazos en la Queen's Hall, kontraŭ la stacidomo, sekvata je la 7a de propaganda koncerto. La sekretario por la kunveno estas S-ro G. Nelson Travis, "Avilion," N. Bersted, Bognor, kiu ĝoje donos ĉiajn sciigojn pri ĝi.

Lecture at Colwyn Bay.—Mr. P. J. Cameron, secretary of the London Esperanto Club, informs us that he will be speaking on August 18 at Colwyn Bay on "Esperanto: a Lingua-Franca for the World." The lecture will take place in Dinglewood School, where a Summer School is being held by the Vegetarian Society of Manchester. In all probability a daily class for the study of Esperanto will be conducted by the speaker. Mr. Cameron will be pleased to hear from other Esperantists who are likely to be at Colwyn Bay from the 18th to the end of August.

Universal Esperanto Medical Association.—The Organising Committee of the 17th International Medical Congress has granted the use of the Geological Laboratory in the Royal School of Mines for the meetings of the Universal Esperanto Medical Association (Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio). The meetings will be opened by a series of short lectures in many languages on "Esperanto and the Medical Profession." Subsequently only Esperanto will be used. Intimations of papers have already been received from Professor Sims Woodhead, Dr. Nemser (St. Petersburg), Dr. Sidlovskij (Moscow), "La rezultato de la enketo pri nesukcesantaj infanoj de Moskvaj urbaj lernejoj"; Dr. Robin (Warsaw), "Pri la sondado de la duodeno"; Dr. F. W. Alexander (London), "Sanigado per marakvo kaj elektro." Others are expected. The London

Esperanto Club kindly invites all Esperantist medical men to a *conversazione* and concert in St. Bride's Institute, Ludgate-circus, on Friday evening, August 8, at 7.45. Those intending to be present at the meetings should send their names to the President of the Association, Mr. G. Jameson Johnston, F.R.C.S.I., 13 Lower Fitzwilliam-street, Dublin. The usual annual congress will take place in the University of Bern in the last week of August during the Ninth Universal Esperanto Congress.—From *Medical Press Circular*.

LONDON.

London.—The club has recently finished its lecture programme. During the months of August and September meetings will be held every Friday evening as usual at St. Bride's Institute, Ludgate Circus. During these months, however, no programme is provided for. The members are requested to remember that it is during the summer months that we have visitors from abroad at the club, and that, consequently, these informal meetings are among the most successful and interesting. At the meeting on June 27 the club was favoured by the presence of the following foreign visitors:—F-ino Gerrard, from Paris; S-ro Allende, from Bilbao, and a Bulgarian samideano with an unpronounceable name, all of whom made interesting speeches. S-ro Allende is a well-known figure at Esperantist International Congresses. On this occasion, however, he was present in London for the purpose of attending the International Roads Congress as a delegate from the province of Biscay. After the welcome to the foreign speakers the evening was devoted to a discussion in Esperanto on the subject "Should the Divorce Laws be Amended?" opened by the secretary. The speaker endeavoured to impress the audience with the importance of the question of divorce, (a) from the human point of view, and (b) from the international point of view. Incidentally he contended that if, as is often supposed, to act immorally is to act contrary to the marriage laws of a particular country, then people could be at one and the same time moral in one country and immoral in another, because there is no international law of divorce, and there is a great disparity between the laws of various countries as to the grounds for divorce.

A Request.—The secretary requests that Esperantists in London, whether members of the club or not, will proffer their services as lecturers on topics of interest for the coming season. All suggestions in respect to the programme will be gratefully received. *Al saĝulo sufiĉas aludo.*—P.J.C.

General Post Office.—"Large numbers of postal employees have attained a creditable degree of proficiency as Esperantists, and steps are being taken to form a society with the object of making the study of the auxiliary language still more popular.

It is not yet decided whether membership is to be confined to postal employees, or extended to the Civil Service generally, but it is suggested that socials, meetings, and debates might be arranged."—*Daily Express*.

Garden Party at Highgate.—The beautiful grounds of Bishopwood, Highgate, were on Saturday, July 5, the scene of a very interesting and enjoyable Garden Party, consisting of Esperantists and their friends, invited by Mr. Wynter and Miss Jessie Wynter to meet our president, Mr. H. Bolingbroke Mudie. Those present numbered between two and three hundred, and included most of our leaders in London, and many old friends of the movement, such as Mr. Felix Moscheles, the venerable president of the London Club, Mr. J. Blaikie, M.A., Mr. and Mrs. D. H. Lambert, Mr. H. Heldman, J.P., of Isleworth, Miss Dora Bellamy,

of Norwood, Mr. J. J. Boutwood, J.P., of Hastings, Mr. J. Bredall, of Croydon, Mr. A. T. Maling, M.A., of Oxford, Mr. Charles De Pass, Mr. H. A. Luyken, the Rev. T. and Mrs. Butler.

Unfortunately heavy rain fell during the earlier part of the afternoon, doing considerable damage to the kind preparations made, and much interfering with the pleasure of all. Had the fine weather, enjoyed for so many weeks past, continued, the beautiful lawn, trees, and rose garden would have been simply delightful. As it was, the tea, strawberries, and cream had to be served from a marquee. However, in spite of the contrariness of the weather, the gathering was a very enjoyable one, thanks to the proverbial camaraderie and good spirits of the *verdsteluloj*.

The contributors to the programme were Mrs. Mudie, who sang "La Alvoko," the audience joining in the chorus; Mr. M. C. Butler, who gave a couple of brilliantly played harp solos; a violin duet was given by Messrs. Moy Thomas and Chatterton; Miss Rosa Maude rendered very beautifully a solo, and later, with Mr. Jones, sang a duet. A number of clever little maidens from the Priory-road College, under Miss Soldam, were much applauded for their exhibition of Morris dances. The concert was commenced by all present singing the Esperantist hymn, "La Espero." There was also an admirable ladies' orchestra.

On the proposition of Mr. Mudie a very cordial vote of thanks was accorded to Mr. and Miss Wynter for their hospitality. Mr. Wynter's neat little speech in reply expressed his keen appreciation of the value of Esperanto. Hearty cheers for Zamenhof and our kind hosts brought the proceedings to a close.

Esperanto kaj Ruĝa Kruco.—La 28an de Junio okazis ĉe Marble Arch House, Londono, ĝenerala kunveno de la angla sekcio de *l'Union des Femmes de France*. Sinjoro Louis Bourge, la konata Pariza paroladisto, faris tre interesan paroladon pri la utilo de la societo kaj ĝia internacia celo.

Ĉeestis Esperantistoj de diversaj nacioj, kiuj kompreneble parolis nur esperante inter si, kaj la organizantoj de la kunveno estis tiel mirigitaj pri la facileco, kun kiu la samideanoj parolis ke ili konvinkigis pri la efektiveco de Esperanto kiel internacia helpa lingvo kaj promesis sin okupi pri la nova lingvo.

S-ro L. Bourge, la paroladisto, jam antaŭe iom favora al nia afero, estas nun vera entuziasmulo kaj fervora Esperantisto. Li promesis propagandi la lingvon flanke de sia alia idealo "la Ruĝkruca afero."

Ni ne dubas ke, dank' al liaj klopodoj, tre baldaŭ la ĉefa "ruĝkruca societo franca" *l'Union des Femmes de France* instruigos nian lingvon en ĉiuj siaj sekcioj en Franclando kaj aliaj landoj.

"Esperanto" estis ankaŭ unu el la priparolitaĵoj ĉe la surtegmenta fantazi-kostuma balo organizita ĉe Selfridge, la granda Londona magazeno, la ran de Julio profite de la Ruĝkruca Societo, angla sekcio de *l'Union des Femmes de France*. Franca samideanino, kaj fervora propagandistino, F-ino G. Gérard, esperante vestita, t.e. per robo blanka ornamita de "stelaro" verda, altiris la atenton de la ĉeestantoj, kiuj deziris scii, kiu estas ŝia nacieco.

Al ĉiuj scivolemuloj estis disdonitaj ŝlosiloj anglaj aŭ francaj, kaj ankaŭ esperantaj gvidlibretoj pri la ruĝa kruco. Multaj el ili estis varbitaj al nia afero, kaj espereble baldaŭ kurso de Esperanto estos organizita ĉe la franco-angla sekcio de *l'Union des Femmes de France* en Londono, *La Societo por Mondamikiĝo*.

Esperanto kaj la Monda Paco.—Okaze de la ĉiujara kunveno pri la Brita-Amerika Interamikiĝo ĉe Brown-ing Settlement, Walworth, S-ro Harrison Hill faris tre interesan paroladon kun lumbildoj pri la

'Bohemaj Sokoloj.' Li rakontis pri sia vojaĝo en Praha kaj la helpo, kiun li ricevis dank' al Esperanto. Li ankaŭ sciigis la ĉeestantojn pri la fondo de nova societo, kiu celas interamikiĝi la civitanojn de la tuta mondo, kiel interamikiĝis la Britoj kaj la Amerikanoj. La societo estas nomata "World Friendship Society," kaj ĉiuj personoj povas aliĝi al ĝi, tial ke neniam kotizaĵo estas pagota. S-ro H.H. montris kelkavorte, kiel Esperanto povas utili al tia societo.

S-ro H. B. Mudie ankaŭ parolis, montrante pli detale kiamaniere esperanto estas utila por la interamikiĝo de la nacioj; li rakontis pri siaj vojaĝoj eksterlande, kaj faris alvokon al ĉiuj, precipe al la ĉeestantaj geknaboj, ke ili lernu esperanton. Li altiris la atenton de ĉiuj al la "verda stelo." "Verdaj stelanoj," li diris, "estas en ĉiuj landoj ĉiam pretaj helpi al tiuj, kiuj sin turnas al ili, precipe se la helpobezonantoj estas ankaŭ verdstelanoj."—P.B.

Emmanuel.—La 30an de Junio la sesa jaro de tiu klubo finiĝis kaj oni utiligis la okazon por fari donacon al la Instruisto, S-ro H. Mackenzie kaj F-ino W. Harvey, kies edziĝo okazis la proksiman semajnon. La Prezidanto ankaŭ legis kaj transdonis al ili ornamitan atestojn, esprimilon de la danko, estimo kaj bondeziroj de iliaj samklubanoj.

Sekvis kelkaj kantoj, ĥoroj, muziko, k.t.p. Inter la ĉeestantoj estis S-ro Allende, hispana vizitanto, kiu faris paroladon kaj F-ino Gérard, el Parizo.

La klubo daŭrigas la propagandon de Esperanto kaj instruon al novevarbitoj kaj je la komenco de ĝia sepa jaro ricevis la aliĝojn de kvar novaj membroj. Vizitantojn oni kore akceptas.

THE PROVINCES.

Accrington.—La 21an de Junio okazis la ĉiujara kronado de la rozregino en Clayton-le-Moors, kaj pro tio la Accrington, Blackburn, Burnley, kaj Rishton grupoj decidis ornamati veturilon per Esperantaĵoj kaj partopreni en la procesio. La afero estis granda sukceso kaj, ĉar la vetero estis tiel hela, multege da personoj rigardis la procesion. La veturilo estis bonega propagandilo por nia afero, kaj la lokaj ĵurnaloj speciale rimarkis pri ĝi.

La tutan sukceson de la afero ni ŝuldas al la senlacaj penoj de la sekretariino, F-ino B. Drinkwater, kaj ankaŭ al S-ro W. B. Currie, kaj ni nun esprimas al ili kaj al tiuj, kiuj partoprenis kaj helpis al ni, niajn plej korajn dankojn.

Banbury.—On May 30, at the invitation of Mrs. Gillett, an Esperanto gathering was held at "The Elms." It had been intended to hold the meeting in the garden, but heavy showers and a thunder storm quite upset all previous plans. About 50 attended—from Banbury, Brackley, Birmingham, Coventry, London, Rugby, Northampton and Oxford.

During the afternoon Mr. Sexton, of Kingston-on-Thames, recited a translation of his own of Eugene Aram, which everyone enjoyed. Miss May Jones gave two songs, and members of the Banbury group gave "The Mad Tea Party," from *Alice in Wonderland*, in Esperanto. The parts were taken by Miss Day as Alice—Miss Betts, Dormouse—Miss Gillett, March Hare—Miss Charles, The Hatter. It was well acted, and did credit to such a "young" group. After tea the weather cleared up for a short time, which was spent admiring the gardens—especially the Alpine garden. Later Mr. Sexton gave an account of the International Congresses he had attended, Mr. Barnes (Brackley) interpreting for the benefit of non-Esperantists.

All joined in singing "La Espero," and then many had to start for home, after a very enjoyable afternoon.

On Saturday, June 21, the members of the group arranged an excursion to Edgehill, meeting at the

Round House at 4 p.m. They were joined by members from Coventry and Birmingham.

Miss Taylor and Mr. Hailstones, of the Coventry group, having been married that morning, motored to Edgehill to call on the party, and although only able to stay a very short time, the visit was much appreciated, and all our Esperantists will wish them happiness in their new life. After tea and a walk through the woods the return journey was made about 7 p.m., and another enjoyable meeting brought to a close.

Bexhill.—At a recent meeting of the Education Committee here it was agreed, on the recommendation of the Higher Education Sub-Committee, to include a special class for the study of Esperanto at the evening classes.

Burnley.—From *The Daily News and Leader*:—"Burnley discovered a new way of welcoming the King. Esperanto is a force in this grey town of mills and iron foundries. There are a few hundred people who can speak it more correctly than they can King's English.

"From the top of a building the green international flag of the Esperantists floated over the heads of the people, and a banner greeting the King was hung from the offices of the Burnley Esperanto Society. The local society has 60 members, but there are at least 200 more people in the town who have a smattering of the language.

"'Vivu la Reĝo!' was a cry that mingled with the broad Lancashire greetings to Their Majesties; but the general welcome of the Burnley Esperantists was expressed thus:

"La 'Burnley Esperantists' deziras, ke lia Moŝto la Reĝo tre longe regu."

Cheltenham.—Recently the Director of the Technical School advertised for a teacher of Esperanto for classes to be formed in September. As a result of several members of the Esperanto Society making application for the position, negotiations were opened up with the Technical School Authorities, and a teacher was selected by the Society in the person of Mr. Garnick, and a more capable and enthusiastic teacher of Esperanto will not be found. A further result of the negotiations was that the Director offered the Society the free use of any of the rooms at the Technical School, including lighting and heating, during the whole year for the teaching of Esperanto. The Director is so convinced of the important rôle that Esperanto is destined to play in commerce and the social relations of the world that he is willing to grant every facility to the local Esperanto Society to carry on their work.

Je la 5a de Julio kelkaj el la anoj partoprenis en ekskurso al Churchdown, kiam ni havis tre agrablan tempon kaj post nelonge ni aranĝos alian ekskurson. La geanoj aranĝas ekskursojn sur la kamparon preskaŭ ĉiun dimanĉon, kaj dufoje lastatempe, dankojn al la afableco de Ge-S-roj Vardon, la lernejestro de Staverton, bela vilaĝo apud Cheltenham, kelkaj el la anoj ĝuis plezurigan tempon kun niaj fervoraj samideanoj.

La 8an de Julio ni adiaŭis nian samideaninon, F-inon Browne. Por montri nian altan estimon pro ŝia laboro kaj helpo en la grupo ni donacis al ŝi la Anglo-Esperantan vortaron de Rhodes kaj la Esperanto-Anglan vortaron de Millidge.—W.F.W.

Norwich.—On the invitation of Mrs. Knowles, the members of this group visited Taverham Hall on June 23. A pleasant time was spent in the gardens and at tea in Esperanto conversation and intercourse. Excellent little speeches in Esperanto were made by the secretary (Miss A. Egmore), Mr. L. C. Frost, Capt. Cubitt, and the hostess.

Portsmouth.—The past month has been a very eventful one for the Portsmouth samideanoj. On Wednesday, June 11, some of our members journeyed to Southampton to meet our samideanoj of the Finnish Choir. A most enjoyable time was spent there, and practical proof afforded to both Finns and English of the practicability of Esperanto. On Tuesday the 17th we received a visit from S-ro Edmond Privat, who spoke to us concerning his experiences in various lands. His visit was much appreciated and enjoyed. On the following evening we entertained Lieut. Fahrner and several men from the French battleship *Marseillaise*, which visited here as one of the escort of President Poincaré. Although the sailors had only received instruction during a few days, they quite well followed the speeches, etc. The lieutenant is an Esperantist of long standing, having participated in the Geneva Congress. The month closed with the second excursion of the season, which took place on June 28, to Westbourne. There we met S-ro Travis, of Bognor. The ramble, in ideal weather, through the woods was much enjoyed. Our next excursion will be on August 9 to Bognor, where we hope to meet samideanoj from Brighton and Dorking.

WALES.

Swansea.—South Wales Esperantists held their quarterly meeting here at the Grosvenor Hotel. Mr. A. H. Jones, of Swansea, the local delegate of the Universala Esperanto-Asocio, showed how he had interested a Russian "Samideano" in Swansea and in Welsh by means of Esperanto. In the evening a propaganda meeting was held, when a convincing address on the advantages of Esperanto was given by Rev. J. B. Anwyl, M.A., the South Wales missionary to the deaf and dumb. Songs, recitations, and addresses in Esperanto were given by local friends. Mr. H. Jones, of 18, St. Alban's-road, Swansea, the organiser of the meeting, was accorded a hearty vote of thanks.

SCOTLAND.

Edinburgh.—In the course of a long account in the Edinburgh newspapers of a lecture by Dr. Alice Hutchison, on her six and a-half months' experience with the Women's Sick and Wounded Convoy Corps during the Balkan War, she is reported to have stated that during one of her journeys one of the soldiers spoke to her in Esperanto, and he was very disappointed that she did not know Esperanto.... Edinburgh Esperantists are mourning the death, on June 24, of Mr. Alexander Heron, S.S.C., Secretary of the Edinburgh Merchant Company, one of the most important educational bodies in Britain. Mr. Heron late in life became an enthusiastic student of Esperanto, and attended the Congresses in Dresden and Antwerp. His influence with educational authorities was very great, and Esperanto has lost through his death a staunch friend and valuable ally. We sympathise with his widow and son in their bereavement.

THE FEDERATIONS.

Midland.—The fifth quarterly conference of this Federation was held at Northampton on Saturday, the various delegates attending a garden party held by Dr. and Mrs. Beattie. The Federation Conference took place at the Divan Café, where the business was conducted entirely in Esperanto, with 54 delegates present from various towns in the Midlands, the president, Mr. W. H. Garbutt, of Birmingham, presiding. In the evening a propaganda meeting was held, followed by a concert, the Mayor and Mayoress of Northampton (Mr. and Mrs. W. Reeves) being present.

The sixth conference will occur in Leamington, Miss M. Warmington having been elected as vice-president for the occasion.

Lancashire and Cheshire.—En la urbdomo Buxton la 5an de Julio okazis la somera konferenco, kiam proksimume 60 gefederacioj estas oficiale akceptitaj de S-ro W. F. Mill, J.P. (Prezidanto de la Urba Konsilantaro), kiu tre simpatie kaj kuraĝige priparolis nian aferon kaj salutis la ĉeestantojn esperantlingve. S-ro Rhodes Marriott, Manchester, proponante voĉdankon, citis kelkajn notindajn faktojn pri la progreso de la lingvo en diversaj lokoj, kaj S-ro Sydney Taylor subtenante lin gratulis la urbestron pro lia bona elparolo de la lingvo.

Dum la konferenco S-ro J. T. Pollard, Buxton (la kronita hardo ĉe la okazinta "eisteddfod"), deklamis sian poemon "Suda Vento"; S-ro Berry, Buxton, deklamis la humoroplenan rakonton "Onklo Moz" kaj la premiita verko de S-ro E. L. Challener "La malnova kverka kesto" estis legata... Oni stare montris sian simpatian kun la Ĉestragrupo kaj la familio de S-ro J. W. Jones pro lia bedaŭrata morto, kiu forprenis ageman kaj fervoran sekretarion.

Post la konferenco oni temangis ĉe la Wilberforce Hotel, kaj toastis je "La Reĝo," "La Federacio" kaj "La Bukstona Grupo." Sub la gvidado de S-ro Lees (Buxton) oni poste faris viziton al la famekonata banejo kaj St. Anne's Well, kiam la gvidanto unue klarigis pri ilia historio kaj utilo. Sekvis neformala koncerteto ĉe la Southgate Hotel, kaj multaj ankaŭ restis la semajnfino.

La proksima konferenco okazos en Bury dum Oktobro, kaj estis anoncote ke, rezulte de la vizito al Preston, grupo de 33 membroj starigis.

TO FORM NEW GROUPS.

In accordance with Mr. Godman's suggestion which appeared in our July number, we have pleasure in printing the names and addresses of the following *samideanoj*, with whom those interested will kindly communicate:—

Ilford.—Mr. F. C. Veryard, 40, Woodlands-road.

Hendon, Hampstead, Cricklewood.—Mr. C. Forrester, 5, Wilberforce-road, Hendon, N.W.

Forest Gate.—Mr. Robt. S. Walker, 54, Pitchford-street, West Ham-lane, Stratford, E.

Birkenhead.—Mr. R. G. Morton, 39—41, Oxton-road, Charing Cross.

St. Ives, Cornwall.—Mr. D. Jenkyn, 3, Bowling-green.

York.—Mr. W. F. Lawrence, 6, Dodgson-terrace, Acomb.

Dartford, Kent.—Mr. C. L. Hinton, 68, Highfield-road.

GREATER BRITAIN.

Melbourne.—Nia afero progresas gaje ĉi tie Merkredon, la 11an de Junio, en la Austral Salon nia prezidanto, S-ro J. Pyke, kaj lia fratino, F-ino E. Pyke, donis tre plezurigan feston al la klubanoj kaj iliaj geamikoj por festi la datrevenon de la eldono de la unua Esperanta libro. Dum la vespero okazis la prezento de mallonga Esperanta komedio, la verko de tiu nelacigebla Esperantisto, nia prezidanto. Ĝi estis granda sukceso, kaj eĉ tiuj el la ĉeestantoj kiuj ne estas Esperantistoj forte ĝin ĝuis. Iom post iom nia nombro pligrandiĝas. La jam citita okazaĵo faras multon por publikigi la aferon esperantan en nia urbego.

El Queensland (Kvinslando) venis letero de nia fervora samideano, S-ro J. H. Cadell, sciigante nin, ke

la Nacia Konsilantaro de Virinoj pretigas en Brisbane grandan spektaklon, en kiu pli ol du mil infanoj portos naciajn kostumojn. Inter ili estos tridek knabinoj, kiuj en la procesio reprezentos Esperanton. Tio estas bona reklamo, ĉar la vidantaro kredible nombriĝos proksimume dek mil.

La Tourist Bureau de Queensland nun presigas kartojn kun statistiko pri tiu ŝtato en Esperanto. Oni intencas doni la kartojn al Aŭstraliaj Esperantistoj, por ke ili sendu ilin al alilanduloj.—M.H.

Auckland, N.Z.—Preparations are now being made on an extensive scale, in our city, for the holding of an Exhibition, beginning in November next. The buildings are now in course of erection, and already, owing to the demand for space, extensions of the original plan are under consideration. The New Zealand Esperanto Association has secured a space in which to exhibit "Esperantaĵoj," and to advertise the language. The Executive of the Association requests that all who will should kindly send forthwith to the Secretary of the Association, J. S. Russell, Grange-road, Mount Eden, Auckland, N. Z., postcards, journals, and especially commercial catalogues, price lists, and guidebooks, etc., in Esperanto, so that as fair a showing as possible may be made on behalf of the language. Distance from the language difficulty seems to make it extremely difficult to move the popular interest here. The New Zealand samideanoj are hoping to make such a show at the Exhibition that notice will be taken of the claims of Esperanto upon attention.



Nia Prezidanto kiel Kongresa Delegito.

La Universala Esperanto-Asocio nomis min kiel unu el la du Delegitoj por reprezenti ĝin ĉe la *Monda Kongreso de Internaciaj Asocioj*, kiu okazis en Bruselo kaj Gento dum la 15a—18a Junio.

En la daŭro de la Kongreso mi faris sufiĉe viglan propagandon inter la ĉeestantaj internaciuloj, kaj malgraŭ la fakto, ke Esperanto ne estis akceptita kiel oficiala lingvo, preskaŭ ĉiuj konsentis pri la grava bezono por tia simpla, neŭtrala help-lingvo.

La oficialaj lingvoj de la Kongreso estis la Franca, Angla kaj Germana, sed mi aŭdis nenium vorton dum la kongreso krom en la franca, esceptinte mian propran paroladon, kiu, laŭprincipe, mi faris en la angla lingvo. Fine, konstatinte, ke nur malmultaj komprenis tiun lingvon, mi devis paroladi france por antaŭmeti raporton pri la progreso farita de la Mond-Lingvo. Mi estas tute certa, ke tion farinte, mi bone montris la bezonon por internacia lingvo facila, ĉar mia francaĵo estis iom malsana!

Ĉe la fina festeno, mi rifuzis plu obei al nesaĝaj reguloj, kaj faris sufiĉe longan paroladon en Esperanto, kiun ĉiuj tre bone komprenis kaj varme aplaudis.

La sama lingva malfacileco, sed en pligranda grado, ekzistis ĉe la granda *Internacia Kongreso de la Vojoj*, kiu okazis en Londono laŭ oficiala invito inter la 23a kaj 28a de Junio. Ĝin ĉeestis ĉirkaŭ 3,000 kongresanoj, el kiuj mi estis unu. Diversaj samideanoj el Hispanujo kaj Francujo, kaj S-ro Archibald Sharp ankaŭ ĉeestis. La oficialaj lingvoj estis la angla, franca kaj germana, kaj ĉiuj dokumentoj estis presitaj en tiuj tri lingvoj. Sed la diskutoj estis tute konfuzitaj pro la lingva malfacileco kaj, dum mia tre vigla esplorado inter la vizitantoj, mi trovis nur kelkajn, kiuj estas poliglotoj.

La venonta Kongreso estas invitita de la Registaro veni al München en 1916, kaj eble oni akceptos Esperanton, kiel uzeblan lingvon.—H.B.M.

Progreso de Esperanto en Britujo.

Resumo por Alilandaj Gazetoj.

La Sesa Brita Esperanta Kongreso en EASTBOURNE estis karakteriza pro oficiala subteno. Ne nur la urbestro kaj vicurbestro de Eastbourne faris bonvenigajn paroladojn, ankaŭ tiuj de Lewes kaj Hastings tutkore akceptis la kongresistojn, dum la Duko de Connaught, onklo de la reĝo, ilin favoris per sia protekto, kaj *Belgujo sendis oficialan reprezentanton*.—Inter la plej memorindaj trajtoj estis ĉarma konverzacacia akcepto kiun preparis la urbestro kaj lia edzino al la samideanoj en la Eastbourne urbodomo.—La urbo, sezono kaj vetero liveris elektitan oportunon por vigla propagando inter la grandnombraj pentekostaj vizitantoj.

S-ro H. B. Mudie, reelektita prezidanto de B.E.A., almontris la gravan progreson de Esperanto en Britujo dum la pasinta jaro, precipe ĉe la *gazetaro kaj junularo*, dum la *edukaj aŭtoritatoj* pli kaj pli vigle *interesiĝas*. Nova anconca fundo, iniciatita de S-ro H. B. Mudie, ebligis la sendadon de kolekto da Esperantaj libroj al ĉiuj akceptemaj bibliotekistoj de publikaj lernejoj en la lando. Vere imitinda ekzemplo!

Inter aliaj okazis tre kontentigaj fakaj kunsidoj de la U.E.A. kaj de la Teozofia Esperanto Ligo. La delegitaj raportoj montris la rapidan kaj konstantan kreskon de la U.E.A. en Britujo. 7 novaj delegitoj estis aldifinitaj por diversaj lokoj, kie U.E.A. ĝis nun ne ankoraŭ trafenetris.—Por la bonega aranĝo de la sukcesplena kongreso oni ŝuldas varman dankon al la aktiva kaj sindonema loka organiza komitato.—La *Brita Packongreso* en LEEDS (Junio 10—13) akceptis rezolucion proponitan de S-ro Felix Moscheles por oficiale allasi Esperanton en ĉiuj internaciaj Packongresoj kaj konferencoj, kiel potencon rimedon por la interamikiĝo de la homaro.—Efika propagando en *Hyde Park*, Londono, amasigas ĉiudimandvespere pli kaj pli vastan interesataron. La 15an de Junio nia senlaca pola samideano, D-ro Phyzicky, subtenata de diversaj aliaj fervoruloj, en la parko tenis sian 350an propagandan kunvenon! Libera kurso el 12 lecionoj nun estas iniciatita de S-ro Harvey.—La ĉiumonata *Esperanta Diservo* ĉe Harecourt Church, Canonbury, estas daŭra allogo por multaj ĉeestantoj. Tiun ĉi fojon S-ro H. A. Luyken elokvente predikis la tekston “kiel ŝajnas al vi pri la Kristo?”—La energia *ĉefkonsulo de U.E.A. por Londono*, S-ro Epstein, dum la Maja monato estis laŭkutime aktiva. 30 novaj membroj, 4 delegitoj kaj 2 esperantiaj entreprenoj estis varbitaj, 48 leteroj ricevataj kaj 142 forsenditaj. Li faris 31 diversnaturajn servojn kaj efike reorganizadas delegitaron kaj distriktojn. Londono nun kalkulas 218 esperantianojn.—En DEAL, S-ro Cowper donas *kurson al klaso el 30 knaboj* (inter kiuj kelkaj skoltoj), kiel prepariĝon por publikaj lernejoj. La lecionoj okazas du fojojn semajne *dum lernejhoroj* kaj la knaboj montras viglan intereson.—La *Finna Ĥoro* (Suomen Laulu) vizitante Eastbourne la 14an de Junio denove pruvis la praktikan valoron de Esperanto. Inter ili troviĝis du gesamideanoj, kiuj kaŭzis detalan intervjuon en la loka gazeto, pere de samideana interpreto.—En *Lichfield*, 5 Junio, Rev. A. J. Ashley, studinto ĉe la tiea *Teologia Kolegio* parolis pri la “Internacia Lingvo” antaŭ 25 estontaj pastroj, kiuj fruktedone pluenportos la semitaĵon.—La viglaj *Bradford*-anoj sukcese kondukas *kvin kursojn* esperantojn. La lasta rezultis el ĵus tenita prelego de Prof. Pitlik.—Antaŭnelonge okazinta *misia ekspozicio en Norwich* elmontris en la budo de la Brita kaj alilanda Biblia Societo la *esperantan* tradukon de la *Nova Testamento*.—Entuziasma artikolo por nia kara lingvo aperis en the *Lincoln Diocesan Magazine*.—La *Oka Skota Kongreso* en Greenock (Junio 6—9) estis plua

instigo al entuziasma propagando. La varma akcepto de la bonkoraj Greenockanoj kaj de la gastama urbestro tute forgesigis la abomenan veteron.—Sabaton, la 7an de Junio, pli ol 70 *Londonaj esperantistoj* ĝuis belegan tagon en la *ĝardenurbo* LETCHWORTH, kies fondinto, S-ro Ebenezer Howard, estas fervora samideano. Memorindaj trajtoj estis i.a. vizito al la *Kooperativa Presejo* (*esperantia entrepreno*), promenado al najbara simplaviva kolegio kaj subĉiela propaganda koncerto.—La ĵusfinita *oficiala kurso* gvidita de S-ro M. C. Butler sub la aŭspicioj de la *Kent Educational Committee* estis granda sukceso. La komitato konstatis, ke ĝi estis la plej grandnombre ĉeestita el ĉiuj iliaj kursoj.—Nia afero bone progresadas en *Wood Green*, kie antaŭ nelonge gaja *societa vespero* kunvenigis multajn samideanojn. Inter aliaj reprezentantoj estis tiuj de la *Londona Policistaro* (nun kalkulanta 70 esperantistojn).—S-ro H. *Bolingbroke Mudie* daŭre scias interesi pluajn aŭdantarojn per siaj allogaj *paroladoj pri Esperanto*. De Oktobro lasta, li donis 39 prelegojn, entute ĉeestataj de 5 ĝis 6,000 personoj! Du el tiuj estis oficiale aranĝitaj de la eduka komitato de *Middlesex County Council*, unu de la *University Extension Guild* en Londono. Plue tri prelegoj estis aranĝitaj en gravaj publikaj lernejoj kaj la knaboj montris grandan (kaj sukcesan) fervoron al la liber-tempa esperanto-tasko, kiun S-ro Mudie preparis por ili. Kiel antaŭajn jarojn, li aranĝas *anglan karavanon al la kongresurbo*, samtempe vizitanta la Gentan ekspozicion.—M.V.R.



Pri Esperanto-Tradukado.

Ni ricevis de S-ro George Gordon, F.B.E.A., fondinto kaj kondukanto de la traduka grupo “Penado,” Melbourne, Aŭstralio, broŝuron kun la regularo de la grupo. Ĉar la konsiloj en ĝi donitaj utilos al ĉiuj lernantoj, ni represas ilin ĉi tie, kaj samtempe uzas la okazon por gratuli la grupon pro la bonega maniero, laŭ kiu ĝi komprenas la aferon, je kun ĝi sin okupadas.

KONSILETOJ AL TRADUKANTOJ.

1. Ne tro penu traduki laŭvorte. La grava afero estas la senco, ne la vortoj aŭ la gramatikaj konstruoj de la aŭtoro.
2. Memoru, ke Doktoro Zamenhof diras (en Numero Ia de Lingvaj Respondoj), ke la vera Esperanta stilo estas nur stilo simpla kaj logika, kaj, ke ĝi ne imitas blinde la stilojn de aliaj lingvoj, sed havas sian karakteron tute specialan kaj memstaran. Li plue diras, ke se iu volos traduki en Esperanton laŭvorte el sia nacia lingvo, lia stilo estos malbona kaj sensenca.
3. Tial ĉiam celu traduki klare kaj simple, imagante al vi, ke vi tradukas por la legado de alilanduloj, kiuj havas neniom da scio pri la angla lingvo.
4. La plej bonaj gvidiloj al bona stilo estas “Ekzercaro,” “La Fundamenta Krestomatio,” la verkoj de Doktoro Zamenhof, Kabe, Grabowski, Edmond Privat kaj aliaj bonaj verkistoj, kaj la gazeto BRITISH ESPERANTIST. Super ĉio estas konsilinde, ke ni studu *Ekzercaro* kaj *Fundamenta Krestomatio*, kiun lastan donis al ni Doktoro Zamenhof kiel modelon de stilo, sed ĉiu serioza studento de la lingvo devus aboni kaj legi THE BRITISH ESPERANTIST.
5. Anglaj esprimoj kaj gramatikaj konstruoj estas ofte malsimplaj, sed Esperantaj formoj devas esti simplaj. Tial, se, kiam vi tradukas, vi trovas esprimon aŭ frazon aŭ gramatikan konstruon malfacile tradukebla, vi anstataŭigu ĝin per alia pli simpla, kiu tamen entenas ĉiun fakton kaj ideon troviĝantajn en la originalo. Tiam vi traduku la anstataŭan pecon, kaj la

rezultato faros juston al la aŭtoro, kaj donos kontenton ne nur al vi mem sed ankaŭ al legantoj de via traduko.

6. Se en tradukota peco vi trovas anglan vorton, kies sencon vi ne bone konas, ne blinde serĉu la vorton en la Angla-Esperanta Vortaro kaj alprenu senpripense la Esperantan vorton, kiu troviĝas tie, ĉar la vorto, kiun vi tie trovos, eble ne havas la bezonan sencon, ĉar angla vorto ofte havas pli ol unu signifon. Tial unue turnu vin al angla vortaro por certigi vin pri la vera senco de la ne bone konata vorto. Plue, antaŭ ol alpreni novan por vi Esperantan vorton el Angla-Esperanta Vortaro, serĉu tiun vorton en Esperanta-Angla Vortaro por ricevi la signifon el Esperanta vidpunkto.

7. Vi ne devas malkuraĝiĝi nur pro tio, ke, en la komenco vi trovas malfacile traduki. Oni akiras tre bonan stilon nur per multe da legado de la verkoj de la plej bonaj verkistoj, kaj per multe da sinekzercado per plumo; ju pli oni legas kaj sin ekzercas, des pli facila fariĝas la belstila uzado de la lingvo. La tradukado de verkoj de aliaj personoj en kiun ajn lingvon estas ĉiam pli malfacila, ol la esprimado de siaj propraj pensoj en la studata nepatra lingvo. Estas konsilinde, ke lernantoj tenn karbonajn kopiojn de siaj angle skribitaj leteroj al amikoj, kaj poste traduku ilin en Esperanton. Tio estas tre efika sinekzercado.

* *

La sekventa peco estas, iom ŝanĝita, tradukita el verko pri latina prozo, sed la konsilo en ĝi estas egale bona ĉe la verkado en Esperanto.

Ĉe la tradukado el la angla lingvo en Esperanton, la ĉefa fundamenta eco, al kiu oni devas celi, estas, ke la traduko estu facile komprenebla kaj klara. Kiel ajn la tradukanto povas malsukcesi pri aliaj ecoj, li certigu, ke li sukcesis pri tio. Celante traduki pecon en Esperanton, li unue legu kaj relegu la anglan originalon ĝis li certigos, ke li plene komprenas la esencan signifon de la tuto kaj la logikajn interrilatojn de ĝiaj partoj. Tradukinte ĝin en Esperanton laŭ sia kapablo, li metu flanken sian tradukon por kelke da tagoj, tiam li ĝin reprenu kaj relegu, ne turnante sin al la angla originalo. Se la signifo de la tuto ŝajnas klara kaj flulegebla ĉe la unua legado, kaj se malestas gramatikaj eraroj, li povas esti kontenta; sed se ĝi montras sin malfacila aŭ neklara, aŭ se li devas sin turni al la angla originalo por trovi la ĝustan signifon, li povas esti certa, ke estas io nebona en lia stilo, kaj ke li devas rekonstrui la Esperanton aŭ tute aŭ parte. Oni povus diri multe pri la pli altaj ecoj de la stilo, sed la studanto ne celu tion, ĝis li atingos scion de ĝiaj fundamentaj elementoj. Kiel en aliaj aferoj, tiel ankaŭ en la tradukado en Esperanton, bone estas, ke oni celu altan gradon, sed oni ne devas provi flugi, ĝis oni lernos rampi.

Gracieco, trafeco, senĝeneco, beleco de esprimado, ritmo, ĉiuj estas admirindaj kaj ĝojigaj, sed ĝusteco kaj klareco estas esencaj, por ke traduko estu bona. Neniu kritiko estas pli justa ol tiu en la tre konata diro de Kvintiliano, nome, ke unu el la plej gravaj artoj en verkado estas verki simple.

* *

Jen kion diras Kabe pri la stilo:

"En la verkoj de plej diversnaciaj aŭtoroj nia esperanta stilo fariĝas pli kaj pli unuforma; pli kaj pli ĝenerala fariĝas la principo, ke la bona stilo estas bazita ĉefe sur simpleco kaj natureco, kaj ke por tio en Esperanto la plej bona rimedo estas: lerta evitado de nenecesaj sufiksoj, kunmetitaj vortoj kaj tempoj."

* *

Tre lerta Esperanta verkisto skribas jene al la kondukanto:—

"La ĉefa afero, tradukante el la nacia lingvo estas, sin transporti image en Esperantolandon. Oni nepre

devas konstante al si demandadi, kiel tiu aŭ alia frazo aŭ vorto komprenigos al alilandulo, ĉu ĝi havigos klaran ideon, ĉu tiu aŭ alia formo estas efektive internacia? Kaj tradukinte, oni devas elkapigi tempe ĉiun memoron pri la originalo krom pri la ĝenerala 'efekto' senta, kaj legi laŭte por kontroli la finan 'Esperantecon.' Almenaŭ, jen mia sperto, kaj la sperto de aliaj tradukistoj, al kiuj mi parolis pri tiu interesa demando de la 'literatura sento' en Esperanto."

✻ ✻ ✻ ✻

Posta Kesto.

Kultur-historia kaj gardenkultura ekspozicioj.—Okaze de la centjarfesto pro la militoj 1813—1815 okazos en BRESLAU Majo ĝis Oktobro, 1913. Programoj, anonciloj, k.c., haveblaj en Esperanto:—por la kultur-historia ekspozicio ĉe Kunstgewerbe Museum, *Grabenstrasse 14*; kaj por la gardenkultura ekspozicio: ĉe *Breitestrasse 25*, BRESLAU 1. Oni korespondas Esperante.

Bicikla Karavano al Bern.—Oni aranĝas biciklan karavanon de Parizo al la Naŭa. Kiu Angla samideano prenos sur sin la organizon de Angla karavaneto ĝis Parizo? La vojoj de Parizo al Bern estas bonegaj. Partoprenontoj bonvolu aliĝi kiel eble plej baldaŭ ĉe *S-ro A. Leclerc, 71, rue Monge, Paris V., Francujo*, kiu donos pliajn detalojn post ricevo de aliĝoj.

Esperanta Kurso Devjatnin.—Se la nombro da abonantoj estos sufiĉe granda, S-ro Devjatnin eldonos "kompletan fundamentan kurson de Esperanto por geinstruantoj kaj progresantoj" kiu jam estas tute prespreta. La tuta kurso konsistas el 24 praktikaj lecionoj kaj eldoniĝos po du lecionoj ĉiumonate. Se la nombro da dezirantoj ne sufiĉos por kovri la elspezojn de presado, la verkisto komencos hektografan eldonadon. La prezo verŝajne ne superos 10—20 sd. por ĉiu aparta leciono. Abonu senpere ĉe *V. N. Devjatnin, Prop. Ligo Parkurbo Esperanto, Pfandhausstr. 8, München.*

Esperantistoj-Vegetaranoj.—Dum la IXa membroj de Vegetara Esperanto-Ligo kaj aliaj vegetaremuloj trovos bonan manĝejon en Bern *Hirschengraben 8*, ĉe *Vegetarisches Speisehaus "Wohlfahrt"*, kies estro eklernis Esperanton por inde akcepti kiel eble plej internacian vegetaranaron.—M. v R.

✻ ✻ ✻ ✻

Esperanta Progreso Alilande.

Nederlando.—En Hago la 5an de Julio estis malfermata la Ekspozicio pri Sporto kaj Turismo kaj dum du monatoj ĉiutage centoj da vizitantoj haltos (aŭ estos haltigataj!) antaŭ la Esperanto-fako aranĝita de la Haga Grupo. "Fine ĝi venkos." Multaj Hagaj gesamideanoj helpis por efektivigi tiun aferon, multaj ankaŭ kunhelpis por ĝin sukcesigi; dum la tuta daŭro ili alterne ĉeestis por doni klarigojn, disdoni propagandilojn, vendi lernolibrojn, k.t.p. Pli ol unu vizitanto jam certigis, ke nia fako estas unu el la plej allogaj kaj interesaj en la tuta ekspozicio.—La atenton de la Haga Esperantistaro ankaŭ havas diversaj kongresoj internaciaj, okazantaj en tiu urbo. Oni faros ĉion eblan por montri al kongresanoj la utilon de nia helplingvo. Rimarkinde estas, ke la organiza komitato de la *Internacia Vegetarana Kongreso* invitis Esperantiston por paroli en Esperanto pri vegetarismo kaj presigis *Esperantan* programon de la kongreso. Ŝajnas, ke eksterlandaj samideanoj petis tion. Vere bona metodo por enkonduki nian lingvon ĉe kongresoj internaciaj. S-ino van der Vet-Dirksen, vegetaranino, prenis sur sin fari la paroladon, ankaŭ nia amiko, S-ro A. Gill, el Tunbridge Wells ĉeestis kaj parolos.—J.Z.

Deklaracio pri Mondamikiĝo.

*Verkita kaj al la tutmonda esperantistaro
presentata de*

SIR VEZEY STRONG, K.C.V.O.,

*Lord Mayor de Londono, 1911, kaj Prezidanto de
la Societo por Mondamikiĝo.*

Londono, Majo la 8-a, 1913.

Al la Ĉefredaktoro de *Pola Esperantisto* en Varsovio.

Tre Estimata Samideano,—Ĉar mi deziras atentigi la Esperantistaron de la tuta mondo pri gravega antaŭpaŝo en la direkto de paco kaj internacia amikiĝo, mi min turnas instinkte al *Pola Esperantisto*, ĉar Polujo kaj Varsovio estas la lando kaj urbo karaj al ĉiu Esperantisto kaj al la amikoj de la Esperanta movado.

Tiu urbo kaj tiu lando estas la urbo kaj la patrolando de Zamenhof, kiun mi, kiel Skabeno de Londono, anstataŭante la tiaman Ĉefurbestron, havis la honoron akcepti en la antikva Gildhalo de Londono, okaze de la Kembriĝa Kongreso, 1907.

Pli malfrue, en la memorinda jaro (1911) de la Kronado de la Reĝo kaj Reĝino de Britujo, mi mem estis Ĉefurbestro de Londono.

Estis mia privilegio, en tiu ofico, prezidi en la Gildhalo la historian Kunvenon Pro Paco kaj Arbitracio inter Britujo kaj Ameriko. Ĝi estis kunveno tute solstara, ne nur en la historio de Londono, sed mi kredas, en la ĝisnuna historio de la mondo.

Lia Reĝa Moŝto Georgo V. esprimis al mi sian reĝan kontentigon "pro la ricevo de la raporto de opinioj unuanime esprimitaj pri demando tiel vaste kaj senmezure grava, el tia kunveno, kiu elmontris ĉiujn fakojn de la penso en nia vivado, religia, politika, kaj sociala."

Mi sendigis ekzempleron de la plena raporto de tiu kunveno, enhavantan la parolojn, al la Ĉefurbestro de ĉiu urbo en Granda Britujo kaj ĝiaj kolonioj tra la tuta Brita Imperio.

Plie, ĝi estis tradukita en Esperanton, kaj tiamaniere disvastigita tra la mondo. La Esperantistoj siavice, legis ĝin en siaj rondoj, tradukis ĝin nacilingve, kaj kiel eble plej multe disvastigis ĝin. Estas nun mia privilegio diskonigi al la Esperantistaro la jenajn gravajn faktojn, kaj mi forte petas kaj konsilas, ke ili disvastigu tiujn faktojn kiel eble plej multe, ne nur en Esperanto, sed ankaŭ per la diversaj naciaj lingvoj.

En la nuna numero de la *Fortnightly Review* (Duonmonata Revuo) aperis artikolo* verkita de Sir Max Waechter—artikolo verkita post multe da priparolado kun reĝoj kaj ŝtat-

ministroj—en kiu la verkinto antaŭmetas planonⁿ antaŭ la mondo, por la federacio de Eŭropo, farante tiamaniere el la grandaj potencoj, amikan rondon.

Sir Max Waechter diras:

"Ekzistas ses grandaj ĉefŝtatoj en Eŭropo. Ili konsistas el du grupo:—'The Triple Alliance' (La Triopa Ligo), Germanujo, Aŭstro-Hungarujo, kaj Italujo; kaj 'The Triple Entente' (La Triopa Interamikiĝo), Francujo, Rusujo, kaj Granda Britujo." Estas mia devo plene klarigi la fakton, ke niaj britaj ŝtatministroj antaŭ nelonge deklaris, ke ne ekzistas ia "laŭleĝa ligo" inter Britujo kaj Francujo, sed feliĉe ekzistas tamen, tre amika sento de interkompreniĝo, kiu estas multe pli bona, pli sendanĝera, kaj daŭra ol ia sur-pergamenta ligo, ĉu por ofendi aŭ defendi. Ĉi tiu amika sento estas konata sub la nomo de "l'Entente Cordiale" (La Kora Bonkompreno).

El ĉio ĉi tio sekvas, ke por la bonstato de la mondo tia "Entente Cordiale" devas ekzisti, ne nur inter du aŭ tri landoj, sed inter ĉiuj landoj.

"Ni volas 'Entente Cordiale',
Sed ĝi estu kun la mond'."

Antaŭ ol atingi tion, estos tamen necese, ke ni havu unuigitan Eŭropon—al kiu ni povas espereble aldoni la Unuigitajn Ŝtatojn de Ameriko. Per tia kombino, kunlaboranta en amika unueco por la bono de la nacioj, la paco de la mondo estos, espereble, certigita. Sir Max Waechter pro tio, fondis Ligon por la federacio de Eŭropo. Malfacila tasko, sed malfacilaĵoj ekzistas nur por esti venkotaj. Li metas antaŭ la legantoj faktojn kaj ciferojn rilatantajn al la senmezure granda kaj ĉiam kreskanta elspesado por armita armeado.

Eŭropo elzpesas en la nuna tempo la sekvantajn sumojn:

Por Armeoj ... £241,000,000 en ĉiu jaro.

Por Militŝiparoj 125,000,000 „ „ „

£366,000,000

TRICENT SESDEK MILIONOJ DA FUNTOJ
STERLINGAJ!

Ĉar £1 angle, egalas proksimume 10 spes-milojn Esperante, tiu Sumo egalas 3,600,000,000 da *spesmiloj*.

Kion farus la Esperantistoj per tia neimagebla sumo?

Unu aferon certe ili neniel farus. Ili certe ne aĉetus per ĝi rimedojn por mortigi unu la alian.

Ho! kia senlima perdo kaj malŝparo de multvalora kaj tre bezonata mono, por ke fratoj el la homa raso mortigu unu la alian!

Kia speco de diablo instigas la naciojn prirabi la homaron por ĝin mortigi!

* Baldaŭ presota Esperante, eldonota de la "Ligo por Eŭropa Federaciigo" sube aludita.

Kiu suferadas? La tuta homraso suferadas — sed super ĉiuj, la malriĉuloj. Do, Sir Max Waechter atentigas nin pri la timeginda malŝparo de mono — pli serioze — pri la nehumana malŝparo de la homa vivo kaj energio, kiujn, se ili estus direktataj al saĝaj utiligoj, povus servi por la beno kaj bonstato de la tuta homaro. Li alvokas per ĉiuj siaj fortoj la Eŭropajn naciojn, ke ili ĉesigu tiajn frenezaĵojn, kaj ke ili sin turnu al la studado de la rimedoj, per kiuj ili pli profite povas uzi la donacojn de Dio. “Sed kiel komenci?” diras tiu bona amiko de la homaro. Britujo komencu, li respondas. Granda Britujo, la amiko de la paco; la lando de Eduardo la Pacfaranto, kaj la lando de lia filo, nia reganta Reĝo Georgo V., kiu estas, eble, la plej praktika el ĉiuj reĝoj, kiuj iatempe regis ĉi tiun imperion. Reĝo Georgo estas amiko de ĉiuj homoj, sed precipe de l’ neriĉuloj. Eĉ en ĉi tiu momento li sin okupas farante senceremonian rondiron aŭtomobile, tra sia reĝolando, persone vizitante la urbojn kaj domojn de siaj regatoj.

Tiamaniere li mem pli bone observas, kiel ili vivas, laboras, kaj studas kiamaniere ilia sorto povas esti plibonigota, por ke ili pli efike servu al la homaro. Tia senpompa reĝa vizitado ĝis nun neniam okazis en la historio de la Brita nacio.

Saĝe do Sir Max Waechter diras, ke la tempo estas matura por la konsidero de tia temo. Sed estas videble, ke la unueco de Eŭropo nur estas ebla, se Granda Britujo kaj Germanujo plene harmonias. Pro tio estas necese, ke ĉia klopodo por la amikiĝo de Eŭropo devas komenciĝi per plenkora amikeco inter Britujo kaj Germanujo. Sed tio ne signifas: Britujo kun Germanujo kontraŭ Francujo kaj Rusujo, aŭ kontraŭ iaj aliaj nacioj.

Britujo malkaŝe diru al siaj amikoj Francujo kaj Rusujo: — “Ni deziras plene amikiĝi kun Germanujo — ne kontraŭ vi, sed por vi, kaj por la tuta mondo. Ne suspektu nin sed helpu nin. Ni sciigos al vi la marŝadon de l’ afero, kaj via pozicio ne malpli boniĝos, sed kontraŭe multe pliboniĝos.

Post la stariĝo de “l’ Entente” (interkonsento) inter Granda Britujo kaj Germanujo, farita kun honesta intenco por la aliĝo de l’ tuta Eŭropo, la sekvanta paŝo estos facila. Post tio, Francujo kaj Rusujo, Granda Britujo kaj Germanujo, Aŭstrio kaj Italujo komprenos, ke ili havas nenian komunan celon tiel gravan, kiel la pacon.

Post la federaciigo de Eŭropo, kaj la interkompreniĝo de ĉiuj angleparolantaj popoloj, estos ŝparataj la senmoderaj sumegoj, kiuj nun estas forĵetataj por multege tro granda militpreparado, sed ili estos ŝparataj, por ke ili estu reelspezotaj por la civilizado, bono, kaj progresado de la tuta homa raso.

Komuna konfido estos restarigita, komercaj aferoj pliprosperos, kaj la sorto de l’ popoloj de la mondo ĉiamaniere pliboniĝos.

Malfacilaĵoj sin montros, sed pacienco, fido, kaj saĝe direktata, sistema laborado, ĉion venkos.

Tia estas, mallonge, la idealo de la Eŭropa Federacia Ligo.

MONDAMIKIGO.

Kune kun tiu Ligo, kunlaboradas grupo de amikoj en ĉiuj landoj, nomata “La Societo por Mondamikiĝo.” Mi estas la Prezidanto de ĉi tiu Societo. Ĝi jam faras konstantan kaj utilan fundamentan laboron en senbrua maniero. Ĝi agos, ekzemple, kiel la Brita filio de la “Conciliation Internationale” (Societo por Konkordiĝo Internacia) fondita de la Barono d’Estournelles de Constant, en Parizo, kaj kun ĝiaj filioj en Ameriko, Germanujo, k.t.p.

Plie, ĝi agos en intima kunlaborado kun “La Ligo por Eŭropa Federaciigo.” Tamen, la organizacioj estos ĉiuj memstaraj, samcele kunligitaj, ne oficiale, sed ĉiu agante libere — kunligitaj ankaŭ kun ĉiuj aliaj organizacioj tra la tuta mondo, kies celoj estas la paco kaj bonvolo al la tuta homaro. La Societo por Mondamikiĝo estas la rimedo, kiu kunligas ĉiujn ĉi tiujn, ĉar ĉiu membro de tiu Societo solene promesas helpi ĉiajn klopodojn por prosperigi “la artojn de la paco,”* tiel ke la popoloj de l’ mondo amike interlaborados por komuna bono.

Finante mi deklaras, ke la Societo por Mondamikiĝo estas bazita sur fido al Dio, kaj konfido je Lia konstanta gvidado.

Ĝi komenciĝis en la Gildhalo de Londono, la antikva centro de la komuna vivo de l’ Brita Imperio.†

La devizo de la urbo Londono estas “Domine dirige nos” (“Dio gvidu nin”). El tiu Halo kaj el la devizo la Mondamikiĝa Societo elĉerpas sian konstantan inspiradon.

La fondintoj de la Societo por Mondamikiĝo fidas al la frateco de l’ homaro, ĉar ili fidas al la patreco de Dio.

Al ili, la idealo de mondamikiĝo estas esprimita en ĝia pleneco per la eldiroj de Jesuo. Tiuj eldiroj sin trovas en la Nova Testamento, kies

* “La artojn de la paco,” t.e. la pentrarto, muziko, dramo, literaturo, terkulturado, urbkonstruado, parkoj, ĝardenoj, komerco, fabrikado; unuvorte, ĉio, kio helpas la progresadon de civilizado kaj la pacon, feliĉecon kaj prosperadon de l’ homaro.

† La Gildhalo estas la sidejo de la urbestra regado de Londono. Tie kunvenas la urbkonsilantaro, kies Prezidanto estas la “Lord Mayor” (Ĉefurbestro).

Jam de unu miljaro la Gildhalo estis kaj estas la akso de senlime grava agemeco. Ekzemple ĉi tie estas gastigitaj de la urbo Londono la Britaj kaj alilandaj Reĝoj. Plie, estas akceptataj ĉi tie la plej famaj kaj gloraj vizitantoj, k.t.p.

Esperantan tradukon priparolis *Pola Esperantisto* (Aprilo, 1913, paĝo 56).

Farante ĉi tiun konfeson pri sia propra fido, la fondintoj neniel deziras altrudi al aliaj mond-amikoj iajn "dogmojn de blinda fervoro." Tute kontraŭe. Sed ili nepre deziras atentigi pri la bazo, sur kiu ili persone staras, kaj sur kiu ili volas konstrui. Tiu bazo estas la eldiroj de Jesuo. Ĉi tiuj eldiroj sin trovas en "La Prediko sur la Monto" en "La Beataĵoj," kaj en "La Preĝo de Nia Sinjoro" ("Patro Nia"). Ĉio ĉi tio sin trovas en la 5-a, 6-a, kaj 7-a ĉapitroj de Sankta Mateo, la unua libro de la Nova Testamento.

"Feliĉaj estas la humiluloj, ĉar ili heredos la teron."

"Feliĉaj estas la kore puraj, ĉar ili vidos Dion."

"Feliĉaj estas la kompatemaj, ĉar ili ricevos kompaton."

"Feliĉaj estas la pacigantoj, ĉar ili estos nomataj la filoj de Dio."

La fondintoj de la societo por Mondamikiĝo fidas la preĝadon.

Pro tio ili forte petas, ke ĉiuj popoloj tra la tuta mondo — kia ajn estas la formo de ilia religia kredo — elpetu la gvidadon de Dio je ĉiu paŝo de sia laborvojo.

La "Patro Nia" estas mondprego, kiun ĉiuj el ni povas diri kun egala sincereco.

Fido al komuna Patro devas unuigi liajn gefilojn, ne malunuigi ilin.

Tiuj el niaj mondamikoj, kiuj ne havas ian religion fidon, certe nin helpas per siaj amikaj pensoj kaj praktika kunlaborado.

La fondintoj ankaŭ forte petas, ke ĉi tiu letero estu represota kaj disvastigota kiel eble plej multe, per Esperanto kaj per la diversaj nacilingvoj.

Ili petas ĉiujn, Esperantistojn kaj neesperantistojn, ke ili pripensu kiamaniere la celo mondamikoka estu plej bone progresigebla — laŭ lokaj cirkonstancoj — en sia regiono.

Plie ili petas, ke ĉiu leganto, kiu simpatias kun la celo, tuj komencu fari ion ajn praktikan, eĉ ŝajne plej malgrandan por ĝia realiĝo; ke ili skribu poŝtkarton (ilustritan se eble) esprimante sian opinion pri la dirata temo, kaj kiamaniere ili povas helpi antaŭenigi ĝin. Laŭ la afabla permeso de Sinjoro F. Herbert Stead, M.A., Ĉefdirektoro de la Browning Settlement (fratареjo Browning) oni adresu la respondojn jene: La Sekretario Ĝenerala, World Friendship Society (Societo por Mondamikiĝo),

Browning House, Walworth,
LONDON, S.E. (Anglujo).

Estas tre altvalora ero en la ĉeno de amikeco, ke Sinjoro Herbert Stead donas al ni tiun permeson, ĉar en Browning House komenciĝis multaj gravaj kaj helpemaj movadoj, naciaj kaj internaciaj. Nia neforgesebla mondamiko W.T.

Stead, granda homamanto, frato de Sinjoro Herbert Stead, profunde kaj persone interesiĝis pri la bonstato de la Browning Settlement, kie oni faras tiom da sindonema laborado por la beno kaj fratiĝo de l' homaro.

Ni tre esperas, ke en Berno dum la Esperanta Kongresa Semajno okazos Mondamikiga Kunveno. Tie detaloj estos antaŭmetitaj antaŭ niaj amikoj el ĉiuj partoj de l' mondo.

Kun koraj salutoj kaj bondeziroj,

Mi restas,

Tre sincere via,

SIR VEZEY STRONG.

N.B.—Estos grave utila por nia celo, ke ni ricevu ekzempleron de ĉiu ĵurnalo, kiu pritraktas la supran Deklaracion kaj la temon de Mondamikeco. Afable adresu al Ĝenerala Sekretario, Browning House, Walworth, London, S.E. Societo por Mondamikiĝo.

El la angla trad. esperanten de S-INO AD. ŠEFER kaj S-RO HARRISON HILL.

✻ ✻ ✻ ✻

La Davosa Valo, en Svisujo.

Eble la legantoj de BRITISH ESPERANTIST ŝatus legi ion pri Davos, la konata kuraĉloko en Svisujo, kantono Graubünden. Tiu ĉi unika loko en la mondo estas interesa por Esperantistoj jam per tio, ke ĝi estas preskaŭ internacia urbo. Jen listo de la personoj loĝantaj en Davos dum la semajno de 23 Nov.-29 Nov., 1912, laŭ la oficiala fremdula statistiko:—Germanoj, 1,280; Angloj, 268; Svisoj, 378; Francoj, 179; Holandanoj, 156; Belgoj, 76; Rusoj, 702; Aŭstro-Hungaroj, 155; Portugaloj kaj Hispanoj, 80; Italoj kaj Grekoj, 154; Danoj, Svedoj kaj Norvegoj, 14; Amerikanoj, 87; anoj de aliaj nacioj, 96; entute, 3,725.

Jen vere internacia loĝantaro! La origina Davosana enloĝantaro estas kompareble malgranda. La enlanda popolo antaŭ multaj jaroj ankoraŭ parolis la retoromanan lingvon, kiu nun ankoraŭ estas parolata en la Engadina valo. Antaŭ ĉirkaŭe 50 jaroj Davos estis nur malgranda loko loĝata de kamparanoj. La tero estas riĉa kaj produktas bonegan herbon por la bestoj, sed la klimato estas tro malvarma por permesi ian grenkulturadon. Nur la malkovro, ke en la valo tuberkulozo preskaŭ ne ekzistis, kaj ke la altmontara aero havas mirinde sanigan influon sur tiu ĉi malsano, kiel ankaŭ sur kelkaj aliaj, astmo, kaj nervaj malsanoj, kaŭzis la rapidan evoluon de Davos, kiu nun estas preskaŭ "urbego" en malgranda eldono, havanta ĉiujn komfortojn kaj amuzojn de la urbegoj. Teatraj reprezentadoj alterniĝas kun simfoniaj koncertoj de plej bonaj artistoj, kun projekciaj vesperoj kaj paroladoj; kinematografo montras la lastajn okazintaĵojn. Plejelegantaj magazenoj montras ĉian luksaĵon elpenseblan. En kvin aŭ ses

librejoj elmetiĝas la plej novaj publikaĵoj kaj ĉiulandaj gazetoj. En aliaj fenestregoj, meze de la neĝo, vidiĝas belezaj floroj, freŝaj rozoj, orkideoj, filikoj, k.t.p. Ĉiuspecaj fruktoj, marfiŝoj, kankroj kaj ostroj estas ĉiam haveblaj; kaj la gustemulo trovas ĉion, kion li deziras. Ekzistas lingvo-institutoj, lernejoj kaj bona gimnazio, protestantaj, katolikaj, anglikana kaj rusa preĝejoj; 30 kuracistoj zorgas por la malsanuloj; 22 kluboj diversnaciaj havas siajn kunvenojn, inter ili Esperanta klubo kun 15 anoj.

La ĉefa trajto tamen estas la sanatorioj kaj pensionoj por kuracado de ftizuloj. Rilate al tio, la higienaj institucioj de Davos estas unuarangaj, tiel ke oni povas diri, ke malgraŭ la granda nombro da malsanuloj la danĝero de infektado estas eĉ multe pli malgranda ol en ordinaraĵoj, kie ja ĉiam granda procentaĵo de la enloĝantoj estastuberkulozaj. La traktado de la ftizuloj en Davos konsistas precipe en ripozkuracado; la malsanuloj kuŝas aŭ duonsidas sur kuŝseĝoj preskaŭ la tutan tagon sur balkonoj aŭ terasoj elmetataj al la aero, kaj kun helpo de bona nutrado, iliaj fortoj rapide kreskas. Multaj tamen el la malsanuloj dum la restado en la valo troviĝas tiel bone, ke ili ŝajnas absolute sanaj kaj povas partopreni la diversajn sportojn. Kelkaj restas dum jaroj por plene kuraciĝi, kaj multaj, kiuj venis kiel malsanuloj, nun de longe sanaj, posedas oficojn, hotelojn, magazenojn, k.t.p., kaj fariĝis Davosanoj.

La efikon de la klimato oni povas pli bone kompreni, se oni pripensas kiel malsimila ĝi estas de iu kuracloka klimato sur la ebena. La supermara alteco de Davos estas 1,650 metroj = 4,950 anglaj futoj; kaj la barometra premo estas daŭre tre malalta. La akvo bolas je pli malalta temperaturo, ol en la ebena. La atmosfero estas pli maldensa, kun malpli da nuboj; kaj la suno brilas kun treege granda forto, eĉ en vintro. Oni, ne vidinte, ne povas imagi la brilecon de la altmontara vintro, kiu ĉiun entuziasmigas, kiu ĝin spertis. Laŭ meteorologiaj observoj la ĝenerala heleco estas 6-oble pli granda ol tiu de Kiel en Norda Germanujo, kaj kompare kun Londono la diferenco estas certe ankoraŭ pli granda. Dum la nokto, en vintro, la temperaturo estas tre malvarma, ofte malpli ol 0°F. Neĝo falas abunde, kaj ĝenerale kuŝas en la valo de Novembro ĝis Aprilo, sed tagoj de freŝa neĝado ofte estas sekvataj de semajnoj kun blua sennuba ĉielo. Dum la tago, en la ombro, la temperaturo ĉiam estas malvarma, sed la suno estas tiel varmiga, ke tagmeze oni povas sidi sen surtuto sur la balkonoj, aŭ agrable promenadi. Vento dum tiaj sunhelaj tagoj preskaŭ ne ekzistas, kaj la tuta naturo ŝajnas paca kaj kvietita. Kia kontrasto, se oni povus ĝin imagi, kun *High Holborn* kaj *New Oxford Street*, kun iliaj tondraj busoj kaj senĉesa trapasado!

Tamen, sur iu el tiuj grandaj domoj en *High Holborn* sur la tegmento troviĝas abelujo, el kiu abeloj elfugas en la Londonajn parkojn por kolekti mielon, same kiel ili faras ĉi-tie, dum somero, sur la florkovritaj deklivoj. Por tiuj bestetoj, ŝajnas ke ĉiuj kontrastoj de naturo kaj civilizacio ne ekzistas, se ili nur iel trovas sian manĝaĵon.

La Davosa valo, krom por la malsanulo, ankaŭ por la turisto kaj naturamanto, posedas riĉajn allogaĵojn, en la beleco de l' pejzaĝo, la diverseco de floroj kaj aliaj kreskaĵoj, malmulte ŝanĝitaj per kulturado. En somero multaj vojaĝantoj trapasas ĝin, survoje al la Engadina valo, kiu de ĉi tie estas atingebla per diversaj belaj montpasejoj. En vintro en Davos kolektiĝas aroj da sportamantoj; okazas internaciaj vetglitadoj, kaj ofte tutmondaj rekordoj ĉi-tie estas kreataj. Plej alloga kaj vere reĝa sporto estas la ŝkikurado; kaj ĉiujare okazas grandaj salto-konkuroj, altirantaj multajn vizitantojn. Antaŭ 10 jaroj nur malmultaj personoj en Davos uzis ŝkiojn; de tiam ĉiujare plimultiĝis la entuziasmoj, kaj nun ŝajnas, ke la infanoj jam naskiĝas kun ŝkioj ĉe la piedoj. Eĉ plej malgrandajn knabojn kaj knabinojn oni vidas grandare kuradi sur la stratoj, plej amuza spektaklo. Se Esperanto disvastiĝos ĉi-tie tiel rapide kiel la ŝki-kurado, ni certe ne devos malesperi pri la kara lingvo!

W. MARCHAND, *Davos-Dorf*.

✻ ✻ ✻ ✻

Redakcia Korespondado.

Ni volas speciale turni la atenton de niaj legantoj al la alvoko de Sir Vezey Strong, kiun ni presigas sur alia paĝo. Estas en la tuta mondo tre granda nombro da personoj, kiuj volas ion praktikan fari por interamikigi la naciojn, kaj inter ili troviĝas la Esperantistoj, kiuj konsciis, ke unua praktika paŝo al mondamikigo estas la disvastigado de internacia helplingvo. Sen tia helplingvo la diversaj naciaj aroj de la mondamikemaj personoj estas devigataj labori aparte. Pro tio, ili ne povas efiki kiel vere *monda* forto, kaj ĉar ili ne havas intimajn rilatojn kun samcelaj aroj en aliaj landoj, ili ne povas facile havi veran ideon pri la efektiva potenco de sia movado tuta. Krom tio, multaj el tiuj internaciemaj movadoj, pro reciproka nekono, ofte faras saman laboron, kaj tiel malŝparas energion. Unu el la ĉefaj celoj de la Societo por Mondamikeco estos malhelpi tiun malŝparon de energio, interkonigante kaj interhelpigante la diversajn internaciajn movadojn, kaj donante tiel al ili pli vivan koncion kaj entuziasmon pri la vera vasteco kaj potenco de la nuntempa movado internacia. Tio estas laboro, kiu, se ni bone komprenas la Esperantismon, vekos ĉe la Esperantistoj

ĝenerale fortan deziron en ĝi partopreni. Ni estas do certaj, ke multaj legantoj respondos la alvokon, kaj praktike kunhelpos en la grava tasko, kiun Sir Vezey Strong al ili proponas.

IN GOOD COMPANY !

Here are four quotations from great men as to the need for an auxiliary language :—

“The diversity of languages is fatal for genius and progress. If there were a universal language we should save a third of Life.”—(Leibnitz).

“The inter-relationships of the peoples are so great that they most certainly need a universal language.”—(Montesquieu).

“One of the greatest torments of life is the diversity of language.”—(Voltaire).

“What an immeasurable profit it would be for the human race if we were able to inter-communicate by means of one language !”—(Volney).

In this connection it may be well to repeat once more that Esperanto is only an “auxiliary” language. Nobody dreams of its being a “universal language.”

VIDPUNKTO.

F.F., Samideanino en Kent, sendis al ni interesan leteron pri punkto, kiun ne ĉiu propagandisto sufiĉe pripensis. Multaj homoj, tute pretaj konsenti al Esperanto valoron komercan, kodan, tehnikan, volas rifuzi al ĝi ĉian valoron esence lingvan, literaturan. Ĉiu Samideano, kiu esploris iom profunde kaj simpatie nian Esperantan bibliotekon kaj nian gazetaron, scias, ke tiu rifuzo estas tute malprava. Neniu, kiu vidis Esperantistan aŭskultantaron multnacion entuziasmigata de la flamaj vortoj de Esperanta oratoro, aŭ sentis la mirindan transdonon de loka ĉarmo kaj koloro en la Esperanta traduko de ia nacia literatura belaĵo, povas dubi, ke Esperanto estas lingvo en tre vera senco de la vorto. Ni do kuraĝe proklamu la *veron*, ke nia lingvo jam havas literaturon, kaj estas lingvo, kaj ne nura kodo. Bezonas ion pli ol kodo, por veki la amon kaj entuziasmon, kiun vekis Esperanto ! Jen kion diras F.F., kun kiu ni tute konsentas :

“En raportoj pri Eastbourne’a kongreso en via Junia numero mi legis vortojn, kiuj laŭ mia opinio, urĝe bezonas respondon. Pro espero, ke Esperantisto pli klera kaj sperta pri tiaj aferoj prenos al si la taskon, mi atendis, sed nun, ĉar ĉiuj silentis, mi mem petas vian atenton.

“Bedaŭrinde, mi ne havas plu ĉe mi la nomitan numeron de via gazeto, fordoninte ĝin prunte, kaj tial mi ne povas citi laŭvorte. Sed proksimume jena estas la afero. Iu estra persono de la urbo, mi kredas, la urbestro mem, laŭdinte en parolado la komercan utilecon de nia lingvo, diris aldone, ke, kompreneble,

Esperanto ne povas havi lingvan intereson. Neniel mi dubas pri la bonvolo al nia afero de la estroj de tiu gastama urbo, sed lasi ne rifutita tian diron estus konsenti ĝian pravecon.

“Kiel povas manki al Esperanto lingva intereso ? Mi tamen devas konfesi, ke scio de nia lingvo devas antaŭiri komprenon pri tiu punkto, kaj al nescianto de ĝi preskaŭ neevitebla estas la opinio de la Eastbourne’a parolinto. Ĉar oni nomadas Esperanton artefarita lingvo, sed mia pretendo estas, ke ĝi ne estas tia ; ke ĝi elkreskis en la cerbo de unu homo laŭ simila maniero, kiel la naciaj lingvoj elkreskis en la rasaj cerboj. Ĉiu leginto pri origino de Esperanto povos min kompreni. (Vidu la antaŭparolon de Cox’a Gramatiko). Tiu knabo, al kies fervoro ni ŝuldas Esperanton, ne artefaris lingvon. Li elserĉis la lingvajn leĝojn el la lingvoj studataj de li ; tiujn leĝojn li primeditadis per la ‘longaj, longaj pensoj’ de knabeco, ĝis ili reviviĝis en lia cerbo, kaj laŭ tiuj leĝoj, refunkciantaj, formiĝis lia nova lingvo. Ŝirmata kontraŭ la akcidentoj de ekstera vivo, ĝi elkreskis pli regule laŭ tiuj leĝoj, ol estis eble al la naciaj lingvoj, elmetitaj dum centoj da generacioj al la konfuzigaj influoj de homa historio. Tial ĝi fariĝis kvazaŭa tipo reguligita, en kiu oni povas plej oportune studi la elementajn lingvajn regulojn.

“Estas ja kredeble nur malmulte da homoj, kiuj ŝatas pure lingvan intereson. En la lingvaj studoj kunmiksiĝas preskaŭ ĉiam literatura aŭ historia intereso, kaj tiu intereso estas plej ofte la viviga elemento de la studo. Mi estas preta konfesi, ke tiuj kunmikseroj mankas al la lingva intereso de Esperanto, se oni ne volas konsideri literatura intereso observadon de formiĝo de novaj esprimmanieroj. Sed mi nepre pretendas, ke Esperanto posedas pure lingvan intereson unikan, kiu rekomendas ĝin al ĉiu vera lingvamanto.”

AL DENTISTOJ.

La jena letero, el la faka *Odontologische Revue* (No. 6, 1913), klarigas sin mem ; niaj dentistaj samideanoj agu laŭe !

“*Samideanoj !* En Augusto, 1914, okazos en Londono la *Internacia Dentista Kongreso*.

“Oni povas certege atendi, ke dum tiu, kiel ĉe la unua franca dentista kongreso en Parizo kaj la internacia en Berlino, *Esperanto* kiel diskutlingvo estos permesata. Ĉar ĉi tiu nesuperigebla internacia interkomprenilo faris de tiam neantaŭviditan disvastiĝon, estas ja la tempo, ke la samfakuloj el ĉiuj nacioj, kiuj scipovas tiun ĉi idiomon aŭ interesiĝas pri ĝi, ekkuniĝu kaj ĉe la intern. kongreso en Londono uzu ĝin, ĉu en sciencaj aferoj, ĉu por interkomunikiĝo privata.

“Kiu ajn el la kolegoj estas ema al tio,

alvenigu sciigon neligantan al la subskribito por pluaj aranĝoj. Samideanoj antaŭen! — DR. HAAS, *Bielitz, Österr.-Schlesien.*

AL SENDONTOJ DE "ALVOKOJ."

En la daŭro de sia ekzistado, nia Redakcio ricevas, de amikoj volantaj utiligi la diskonigan potencon de la B.E., multajn tiujn entuziasmajn verkaĵojn, kiun ni nomas ĝenerale en Esperantujo "Alvokoj." Ni volonte enpresus ilin ĉiujn, sed tiuj, kiuj ilin redaktas, en la vasteco de sia fervoro, forgesas, ke nia gazeto estas nur 20-paĝa. Ekzemple, ni ricevas en la daŭro de tri semajnoj alvokojn, alvokegojn, eble pri tridek ĝis kvindek diversaj aferoj, ekspozicioj, novaj gazetoj, kongresoj, ekskursoj, k.t.p., k.t.p., kun la peto "afable enpresu." Estas fizike neeble, sinjoroj; kaj tralegi kaj prezenti en resumita formo viajn tutajn diversajn aferojn okupus la tutan tempon de pli ol unu redaktisto. Se vi volas, ke viaj "alvokoj" enpresigu, afable esprimu viajn ĉefajn punktojn kelklinie, koncize, en praktika maniero. Nia movado fariĝas nun tiel vasta, ke absolute neeble estas, ĉion interesan priatentigi, se ĝi ne estas plej "Tablojde" prezentata! Oni havu iom da perspektivo! *Verb. sap.!*



Nietzsche kaj Internacia Lingvo.

La lernado de multaj lingvoj plenigas la cerbon de vortoj anstataŭ de faktoj kaj pensoj, kaj tiu estas ujo, kiu, ĉe ĉiu persono, nur povas enteni definitivan kvanton da enhavo. Tial la lernado de multaj lingvoj estas malbonfara, pro tio ke ĝi ekvekas kredon pri la posedo de lerteco, kaj efektive ĝi aldonas specon de ŝajna graveco al la sociaj interrilatoj. Ĝi ankaŭ estas nerekte malbonfara, pro tio, ke ĝi kontraŭstaras la akiron de la vera scio kaj la volon, akiri la respekton de la homoj laŭ honesta maniero. Fine, ĝi estas la hakilo, kiu estas metata je la radiko de delikata lingvosenco pri nia gepatra lingvo, kiu tiamaniere estas nekuraĉeble difektita kaj detruita. La du nacioj, kiuj produktis la plej eminentajn stilistojn — la Grekoj kaj la Francoj — ne lernas fremdajn lingvojn, sed tial ke la homaj interrilatoj devas ĉiam fariĝi pli kosmopolitaj, kaj tial, ke, ekzemple, bona negocisto en Londono devas nun povi legi kaj skribi ok lingvojn, la lernado de multaj lingvoj certe fariĝis necesa malbono, sed kiam fine portita ĝis ekstremo, ĝi devigas, ke la homaro trovu rimedon; kaj je ia malproksima estonteco ekzistos nova lingvo uzota, unue, kiel lingvo komerca, poste kiel lingvo por la intelektaj interrilatoj ĝenerale, tiam por ĉiuj tiel certe, ke iam ekzistos la aviado.

Alimaniere kial la filologo studis la leĝojn de la lingvoj dum plena jarcento kaj kalkulis la necesan, la valoran, kaj la sukcesan parton de ĉiu aparta lingvo? — *Trad. H. B. M.*

Mia Biblioteko.

De ALEXANDER SMITH.

(*Traduka Ekzerco. — See p. 98, May B.E.*).

Mi eniras mian bibliotekon, kaj tuj malvolvigas antaŭ mi la tuta historio de l' mondo. Mi spiras la matenan aeron de la mondo ankoraŭ parfumatan de l' rozoj de Edeno, vibrantan ankoraŭ nur de l' najtingaloj unuaj kaj de l' rido de Evo. Mi vidas konstruiĝi la Piramidojn; aŭdas la kriadon de l' armeoj de Aleksandro; sentas skuiĝi la teron sub la marŝado de Cambyzes. Mi sidas kvazaŭ en teatro — la scenejo estas la tempo; la dramo — la dramo de l' mondo.

Kia spektaklo ĝi estas! Kia bonkora pompo, kiaj sekvantaroj preteriras, kiaj urboj brulas ĉielen, kiaj amasoj da kaptitoj treniĝadas ĉe l' ĉaroradoj de venkintoj! Jen mi prisiblas, jen mi krias "brave!", kiam aperas la grandaj aktoroj skuante la scenejon. Rigardante Romanan moneron, mi fariĝas Romaimperiestro. Mi levas Homeron, kaj krias jam kun Aĥilo en la tranĉeoj. Kia silento en tiuj malnovaj libroj, kvazaŭ de duonloĝata mondo — kia bleketado de ŝafaroj, kia verda paŝteja ripozo, kia nedubebla homa vivo! Trans tumultantaj centjaroj da sango kaj milito mi aŭdas la bleketadon de l' ŝafaroj de Abraham, la tintadon de l' tintiletoj de la kameloj de Rebeka. Ho, homoj, tiel malproksime apartaj kaj tamen tiel proksimaj, tiel strangaj kaj tamen tiel konataj, per kia mirinda forto mi vin ĉiujn konas?

Sidante nokte en mia biblioteko, kaj rigardante la silentajn vizaĝojn de miaj libroj, min vizitas foje stranga sento de l' supernaturo. Ne presitaj paĝaroj tiuj libroj estas; ili estas fantomoj. Mi deprenas unu, kaj ĝi kun mi parolas en lingvo jam ne aŭdata sur tero, pri homoj kaj aferoj, kiujn ĝi sola konas. Mi nomas min solulo, sed mi foje pensas, ke mi uzas tiun nomon malĝuste. Neniu homo vidas pli da societo, ol mi. Mi vojaĝas ĉirkaŭate de pli potencaj kohortoj, ol iam Timour aŭ Genghis Khan ĉe siaj fajraj marŝadoj. Reĝo mi estas en mia biblioteko; miajn leviĝakceptojn ĉeestas tamen ne vivantoj, sed la mortintoj. — *Trad. W. M.*



Bela Ĝardeno de Rozoj.

Bela ĝardeno de rozoj,
Rosekisita ĝi.
Ĉiu belfloro elmontras
Virtojn — simile vi:
Blank', puranimon tipas;
Veran amon, ruĝo.
Vi estas mia ĝardeno de rozoj,
La mia, Vi, sola rozo.

This will be found to fit exactly in with the chorus of the popular song, of which this is a translation. — J. K.

Naŭa Universala Kongreso de Esperanto.

Bern, 24 ĝis 31 Aŭgusto, 1913.

CIRKULERO.

Logado.—Kun bedaŭro kaj ĝojo ni povas komuniki ke jam ĉiuj ĉambroj *kun tri manĝoj* estas fordonitaj; de nun oni do mendu nur ĉambrojn kun matenmanĝo. Ni samtempe aldonas, ke pro tio neniu kongresano havos iun malprofiton, ĉar en la kongresurbo troviĝas multe da bonegaj restoracioj, kie oni povas bone manĝi por tre malmulte da mono (0.50—1 Sm.). Estas cetere ne malfacile trovi ĉambron tuj post alveno en unu el niaj multaj kaj bonaj hoteloj, kies liston vi trovos en la kongreslibro.

Teatro.—Krom la impresa socia dramo "La Patreco" oni ludos ankaŭ la multvaloran kvaraktan dramon "Ginevra," originale verkita de nia samideano Edmond Privat. La samaj aktoroj, kiuj en Antverpeno ludis "Katje" venos Bernon kaj prezentos "Ginevra," garantio certa por artplena ĝuo. Ambaŭ dramoj estas haveblaj ĉe la Organiza Komitato kaj kostas po 0.50 Sm. sen afranko.

Pri la vendejo kaj ekspozicio.—En la Kazino (Kongresdomo), oni rezervis du ĉambrojn por la ekspozicio. Tiuj lokoj estos tre oportunaj; ĉar ili estas en la sama domo kaj sama etaĝo, kie okazos la ĝeneralaj kunsidoj kaj la vesperaj festoj; tiamaniere oni esperas, ke la vendejo kaj ekspozicio estos pli vizitataj ol en aliaj kongresoj, kaj ke la vendistoj havos pli grandan certecon retrovi siajn elspezojn kaj eĉ fari profitojn.

Tiacele, la Org. Kom. speciale zorgos, por ke perfekta ordo regu en la vendejo kaj ekspozicio. En ĉiu ĉambro estos konstante unu gardisto, kiu atentos, ke oni ne tuŝu la objektojn ekspozitajn. Dum la nokto kaj dum la manĝoj la ĉambroj estas ŝlositaj. Ni do esperas, ke multaj Esp-istoj sin anoncos, kiel ekspozantoj aŭ vendantoj; ĉar ili povas esti certaj, ke oni bone zorgos pri la vendotaĵoj.

Kompense ni petas tiujn, kiuj deziras ekspozii aŭ vendi, ke ili sin konformu al la jenaj instrukcioj: 1e ili sin anoncu kiel eble plej frue al S-ro de Saussure, 27 Lombachweg, Bern, ĉar ni ne povas garantii lokon al la malfruigintoj; 2e ili sendu la vendotaĵojn aŭ ekspozitaĵojn per kestoj bone pakitaj kaj adresitaj: *Kongreso de Esperanto, Vendejo (aŭ Ekspozicio), Kazino, Bern*; 3e ili ne forgesu skribi sur la kestoj la nomon de la sendinto, por ke ĉiu kesto estu facile retrovata de sia posedanto; 4e ili sciigu al S-ro de Saussure la nombron kaj aspekton de la senditaĵoj la daton de la sendado.

Dum la kongreso ĉiu vendisto aŭ ekspozanto devas zorgi mem pri siaj komercaĵoj. Tabloj (0.60—1.00 m). estos lueblaj po 4 Sm. por la tuta semajno; sed la nombro de la tabloj estos limigita. Oni rapide mendu la tablojn. La konkerna mono povas esti pagata la unuan tagon de la kongreso en la ekspozicio mem.

Konkurso.—Ĉar la mallonga tempo de la organizado de la Naŭa ne sufiĉis por aranĝi bonan literaturan konkurson, ni trovis alian solvon. Ni havos *konkurson de paroladantoj*, kiu okazos dum la Kongreso. Konkursantoj, kiuj liĝas antaŭ la 1a de Aŭgusto, ricevos la kondiĉojn de tiu konkurso.

Kongresa Libro.—La teksto de la kongresa libro estas presita, sed ĉar ne ankoraŭ ĉiuj fakaj asocioj skribis pri kunvenoj, ni ne povis starigi la definitivan programon. La estraroj de ĉiuj fakaj asocioj do bonvole skribu antaŭ la 1a de aŭgusto al S-ro R. de Saussure, Lombachweg 27. Post tiu dato nenio plu povos esti presata en la oficiala programo.

Gvidlibro tra Bern.—Ni ĵus eldonis apartan gvidlibron multilustritan pri Bern, kiu enhavas ĉion sciindan pri la kongresurbo kaj estas havebla de nun por unu respondkupono.

La kongreslibro ne estas sendata al la aliĝintoj, sed oni ĝin ricevos en la kongresa Akceptejo kun la aliaj dokumentoj.

Balo.—Ni ankoraŭ unu fojon memorigas pri la granda balo en naciaj kostumoj en la kazino, por kiu oni nepre alportu siajn *naciajn kostumojn*, sed ne fantaziajn vestojn!

Flagoj.—Por la ornamo de la kongresurbo oni helpu alportante naciajn kaj Esperantajn flagojn. Kiu ne posedas tiajn, povos aĉeti ilin en la kongresa vendejo.

Ekskursoj.—Dum la kongresa semajno okazos unu-taga ekskurso al Interlaken en Berna Oberlando, la plej bela alpara pejzaĝo en Eŭropo. Ĉar kelkaj kongresanoj timas, ke tia ekskurso estos danĝera, ni certigas, ke eĉ ne la plej eta danĝero ekzistas. Post la tagmanĝo en Interlaken la partoprenantoj estos liberaj dum kelkaj horoj kaj povos laŭdezire fari ekskursojn al la proksimaj montegoj, piede aŭ fervoje. Dum la tuta semajno la O.K. aranĝos ĉiutage veturadojn ĝis la Jungfraujoch, plej alta fervoja stacio en la mondo. Ĝi troviĝas meze inter neĝo kaj glaciarioj, sed en la roko de la Jungfraŭ mem, kie ankaŭ estas bonega restoracio eltranĉita en la granita roko. Tia ekskurso kostos, kun tagmanĝo sur Jungfraujoch, ne pli ol 30 frankoj (12 Sm.). Ankaŭ por aliaj montfervojoj la kongresanoj ĝuos specialan rabaton de 50 aŭ pli %.

Aliĝoj.—Ĉar la kongreslibro estos finpresita nur post la 10a de aŭgusto, ni povos enskribi en la liston de la kongresanoj ĉiujn nomojn, kiuj estos en niaj manoj antaŭ la nomita dato.

Postkarto.—Krom la du oficialaj poŝtkartoj oni eldonas nun grandan serion da belegaj vidokartoj pri Bern. Serio el 12 kartoj estos en oportuna "Festalbumo" kaj kostos kune 40 spesdekojn, la ceteraj estos aĉeteblaj popece.

Postkongresaj vojaĝoj.—Estos aranĝataj du postkongresaj vojaĝoj: unu por du tagoj kondukos preter Interlaken, Meiringen kaj Brünig al Luzern kaj la Lago de la Kvar Kantonoj, nokto en Luzern; dua tago de Luzern al Flüelen, ŝipveturo sur la belega Lago de Kvar Kantonoj, poste al Zŭrich, kie okazos postkongresaj festoj. La dua daŭros tri tagojn kaj kondukos de Bern per la nova Lötschberg-fervojo meze tra la plej altaj alpoj al Brig kaj al Lago Maggiore en Italujo; la duan tagon restado apud tiu lago, mirinda ŝipveturado kaj la trian tagon tra Simplon al Montreux kaj vaporŝipe al Ĝenevo, kie okazos ankaŭ postkongresa festo. Por ambaŭ vojaĝoj oni povas aliĝi dum la unuaj tagoj de la kongreso. Apartaj listoj troviĝos en la Akceptejo. La kostoj por la vojaĝoj estos tre malaltaj, sed precizan prezon ni ankoraŭ ne povas diri. La intereso por tiuj ekskursoj estas jam granda, kaj ni povas certigi, ke la partoprenantoj vidos plej belajn pejzaĝojn kaj renkontos nur bonajn hotelojn.

Kongresanoj.—La 10an de julio la nombro de la kongresanoj atingis 650. Laŭ la spertoj de la ĝisnunaj kongresoj oni do povas esperi, ke proksimume 1,500 personoj ĉeestos la kongreson. Sed oni bone komprenu, ke ne estas tre facile por la Organiza Komitato prepari kongreson por tiel granda anaro ne sciante certe la proksimuman nombron de la veraj ĉeestantoj. Oni do nepre rapidu aliĝi.

Mendoj kaj korespondado.—Ĉiun monon sendu al la Kantonalbank en Bern, ĉiun korespondadon (escepte pri ekspozicio kaj vendejo) al la Organiza Komitato. La kongresa karto kostas 15 frankojn (6 Sm.), helpkongreskarto por familianoj kostas po 3 Sm., 10 poŝtkartoj kostas 40 sd., 100 sigelmorkoj 40 sd.

Berno, 15 de julio, 1913

La Organiza Komitato.

Kiel veturi Bernon kaj plene Kongresi per Ses Funtoj.

De EDMOND PRIVAT.

Multaj samideanoj, spite sia deziro, ne alveturos kongreson pro timo, ke la elspezo estos tre granda. Ofte ili imagas tiun elspezon multe pli granda, ol ĝi vere estas. Por korespondado kun la *Swiss Federal Railways* (*Regent-street, London*) kaj la kongresa komitato mi publikigas la jenajn ciferojn por instigi al kongresa vojaĝo tiujn multajn britajn esperantistojn, kiuj ĝis nun ŝanceliĝis, kaj tiujn, kiuj ne povas partopreni la karavanon tra Ghent-Strassburg. Ilin ankaŭ ni nepre deziras akcepti en Berno.

BUDĜETO.

	£	s.	d.
Revenbileto (IIIa klasa)—London—Folkestone—Paris—Pontarlier—Bern—Interlaken—London	4	1	0
Elspezo por manĝo kaj veturilo tra Parizo	0	3	6
Kvin-taga restado en Berno (ĉambro kaj 3 manĝoj ĉiutage)	1	2	0
Kongresaj elspezoj : karto, teatro, aĉetoj en ekspozicio, k.t.p.	1	0	0
Manĝo kaj veturilo tra Parizo	0	3	6
	£6	10	0

HORTABELO.

IRO.	1, 2, 3 kl.
Londono (Charing Cross)	10 a.m.
Folkestone	11.55 a.m.
Parizo (Nord)	5.20 p.m.
Parizo (Lyon, P.L.M.)	10.50 p.m.
Pontarlier (landlimo)	6.50 a.m.
Bern	10.32 a.m.
REVENO.	1, 2, 3 kl.
Bern	7.10 p.m.
Pontarlier (landlimo)	11.20 p.m.
Parizo (P.L.M., Lyon)	6.20 a.m.
Parizo (Nord)	8.25 a.m.
Boulogne	11.25 a.m.
Londono (Charing Cross)	3.25 p.m.

En la vagonaroj ĵus montritaj la triklasaj vagonoj estas tre bonaj kaj komfortaj. De Parizo al Pontarlier ili estas eĉ pli oportunaj ol duaklasaj, ĉar ĉiam malpli plenaj. Ofte oni povas trovi tutan benkon por dormi. Tiuj benkoj estas kovritaj per leda kuseno.

En Berno la kvintaga restado por £1 2s. estos ankaŭ tute komforta. La komitato mem vizitis ĉiujn ĉambrojn kaj garantias tre purajn loĝejojn kaj bonan manĝadon.

La kongresaj festoj estos belaj kaj solenaj. Honorprezidos la kongreson la konata direktoro de l' Tutmonda Telegrafa Unuiĝo Sinjoro Frey, eks-prezidanto de Svisa Respubliko. Berna ŝtato kaj urbo oficiale subtenas la kongreson. Kiel kongresejon la komitato luis la konatan grandan kazonon, kiu staras super la profunda rivero Aar kun bela restoracia teras-gardeno, el kiu oni vidas la ĉiam blankan pintaron de l' Alpaj Montoj. Kiel agrable oni interbabilos tie! Kia alloga ekster la ĉambregon! Kia devigo al la parolodantoj elokvente diskutadi por venki tian konkuron dum la kunsidoj!

Granda teatra prezentado, koncerto de fama vira ĥoro svisa, ekskurso al Interlaken, balo kun naciaj kostumoj, k.t.p., jen tiom da aliaj allogaĵoj al la kongreso. *Esperable multaj Angloj, Kimroj, Skotoj kaj Irlandanoj bonvolos alporti sian nacian kostumon por sukcesigi la balon.*

La labora parto de la kongreso estos tiom pli grava,

ke la U.E.A. Kongreso samtempe okazos, kaj ke ĉiu per la sama karto rajtos ĉeesti ambaŭ.

Multaj fakaj kunsidoj estas anoncitaj, kaj la kongresa ĉambraro fariĝos zumanta abelejo, dum sialoke kunvenos Fervojistoj, Studentoj, Verkistoj, Sciencistoj, Teozofoj, Katolikoj, Y.M.C.A.-anoj, Instruistoj, Socialistoj, Vegetaranoj, Poŝtistoj, Kuracistoj, k.t.p. k.t.p.

Plej gravan signifon havas tiaj renkontoj de samcelanoj, ne nur por la propagando, sed ankaŭ por teknika uzado kaj riĉigo de nia lingvo. Ankaŭ estas ja plej certe, ke plej bona vojo al sukceso estas enirado de nia lingvo en tiuj diversaj internaciaj movadoj, kiuj preparas morgaŭan organizadon de la homaro. Tial ĉiu venu subteni sian propran movadon. Por la publika manifestacio de la Ruĝa Kruco estus bone, ke multaj britaj oficiroj alportu sian oficialan uniformon.

Pro la neforgesebla sperto de esperanta kongreso, de interparolo kaj amikiĝo kun ĉiulandaj homoj, de komuna konstato pri la vivanteco kaj oportuneo de la lingvo, de persona konatiĝo kun D-ro Zamenhof (kiu promesis alveni kun tuta sia familio), pro la riĉa bukedo da belaj, poeziaj, nobligaj impresoj kaj rememoroj, kaj fine pro la historia pentrinda poezieco de la urbo Berno mem, ĉiu, kiu povas iel ŝpari la necesajn ses funtojn devus alveturi kaj ĉiu, kiu povas ŝpari pli ol tio, devus helpi aliajn ankaŭ veni Bernon 24an ĝis 30an de Aŭgusto. Ĝis revido tie!

EDMOND PRIVAT.

Mendu la biletojn unu semajnon antaŭe, skribante al *Swiss Federal Railways, 11B, Regent-street, London, S.W.*

Rezervu ĉambrojn tuj skribante al *Sekretario de Esperanto-kongreso, Bern (Switzerland).*



Karavanoj al Berno.

24—31 Aŭgusto.

Speciala malmultekosta karavano ekiros de Charing Cross Vendredon, la 22an de Aŭgusto, 1913, tra Dover, Ostend, Ghent, Strassburg, kaj Basle, per speciala vagonaro, je la 9h. vespere, alvenonta al Berno 9.5 vespere, Sabaton.

KONDUKISTO—S-ro J. Bredall, F.R.G.S., Vic-prezidanto de la Londona Esperanta Klubo.

HELPANTO—S-ro S. R. Marshall.

PREZO...£6 2s. 6d. (61.25 Sm).

Por tiu sumo oni havas rajton al dua-klasa bileto ĝis Berno, ŝatindaj loĝejo kaj manĝado en Berno, (t.e. ĉambro, matenmanĝo, kaj vespermanĝo ĉiutage), komenciĝante je la vespermanĝo Sabaton, la 23an de Aŭgusto, kaj finiĝante je vespermanĝo Vendredon, la 29an.

La vojaĝbiletojn oni povas uzi por reveni kiun ajn tagon dum la 25 tagoj post la foriro, kaj revenante oni povos halti en Strassburg, Metz, Luxemburg, Brussels, Ghent (por vidi la ekspozicion), Bruges kaj Ostend.

LAŬVOLAJ ALDONAĴOJ.—1-a klaso sur la ŝipo, 4s. (Sm. 2). Por reveni de Berno tra Parizo, Calais aŭ Boulogne, 10s. 6d. (Sm. 5.25). Oni devos decidi pri tio antaŭ ol ekiri de Londono.

PLUAN PENSIONAN LOĜEJON oni povos havi laŭ arango kun la pensionestro.

BILETOJ POR LA VOJAĜOJ inter Provincaj Urboj kaj Londono (iro kaj reveno) estas samtempe aĉeteblaj je malmulta kosto, kaj uzeblaj dum 45 tagoj.

MATEN-KAJ TAGMANĜOJN oni povos havi survoje en la vagonara manĝvagono je moderaj prezoj.

Oni ŝanĝos vagonarojn en Basle, kie okazos halto de 2 horoj.

Konsilinde estas, ke oni skribu kiel eble plej baldaŭ al THOS. COOK & SON, Ludgate-circus, LONDON, E.C.

Internacia Esperantista Semajno-Kongreso.

Gento (Belgujo) de la 14a ĝis la 20a de Aŭgusto, 1913.

Nur kelkaj tagoj disigas nin de la malfermo de la "Internacia Esperantista Semajno-Kongreso," kiu okazos en Gento (Gand), de la 14a ĝis la 20a de Aŭgusto.

Ni atentigas la Esperantistaron pri la graveco de nia entrepreno. Efektive, ĉar tiu Esperantista Semajno, okazos meze de la ĉi-tiea grandega *Universala Ekspozicio*—precipe dum la libertempa epoko, kiam arego da vizitantoj ĉiunaciaj, venos viziti nian Ekspozicion—la propagando estos vere internacia kaj profitos al la tuta Esperantistaro. Ni do esperas, ke ĉiu Esperantisto faros al si devon helpi je la sukceso kaj la fina venko de nia movado, ĉeestante nian kongreson. Ni rememorigas, ke la sola, dum la kongreso, pritraktota temo estas: "*Kiuj estas la plej bonaj rimedoj por propagandi Esperanton*." La personoj, kiuj deziras preparoli tiun temon, estas petataj sin turni al nia sekretario.

Gento, kiu estas unu el la plej interesaj urboj de Belgujo, estas lokita nur je unu fervoja horo de Bruselo, Ostendo, kaj Antverpeno, kaj estas tre facile alvojaĝebla per oftaj rapidaj vagonaroj, kies prezo estas tre malkara. (Ekzistas ankaŭ tre oportunaj 5 tagaj abonoj sur ĉiuj belgaj fervojoj: 1a klaso: Fr. 30.75 (Sm. 12,300). 2a klaso: Fr. 20.50 (Sm. 8,200). 3a klaso: Fr. 11.75 (Sm. 4,700). Tiuj abonoj estas akireblaj en ĉiuj belgaj stacidomoj unu horon post buŝa peto kaj prezento de la fotografaĵo.

Loĝado.—Speciala komitato sin okupas pri la loĝado de la kongresanoj. Pro la ekspozicio, la loĝejoj estas tre malfacile haveblaj; la personoj, kiuj deziras rezervigi al si ĉambrojn, estas insiste petataj senprokraste sin turni al la direktorino de la Loĝa Komitato: F-ino R. Schepens, 14, Rue Ch.-L. Dierickx, Gento, sciigante: 1^o, Kiun tagon ili alvenos; 2^o, la daŭron de la ĉeestado; 3^o, la maksimuman prezon, kiun ili deziras pagi; 4^o, la apartajn dezirojn pri vivado, nombro da ĉambroj, k.t.p.

La komitato tuj klopodos ĉiujn mendintojn plej bone kontentigi. La karavanoj estas ankaŭ afable petataj sciigi pri la tago kaj horo de sia alveturo, por ke ni povu akcepti ilin ĉe la stacidomo.

Karaj gesamideanoj! nia kongreso antaŭvidigas plej belan sukceson: Jam pli ol 400 geamikoj sendis sian aliĝon kaj multaj aliaj estas atendataj. La Belga Registraro oficiale aprobis nian entreprenon, kiu estas favore akceptita kaj monhelpita de la estraro de nia urbo kaj de la Ekspozicio. Ĝi certe tre utilos al la propagando de Esperanto.

Venu do ĉiuj al Gento, la malnova ĉefurbo de l' Flandrujo, la urbo de l' floroj, kiu enhavas pli da malnovaj vidindaj monumentoj, ol la aliaj belgaj urboj kune. Venu, dum kelkaj tagoj, propagandi nian karan lingvon kaj enspiri la fortigan Esperantan aeron, kiu igas pli bona. Venu viziti nian belegan Ekspozicion, kies sukceso estas grandioza; ni estas certaj, ke vi elportos plej agrablan memoron de via vojaĝo, ĉar nenio estos forlasita por igi plej agrabla vian restadon en nia urbo.

Por la aliĝoj oni estas petata sin turni *ekskluzive* al nia helpkasisto: S-ro Julio Barbé, 125, Kerkstraat, Gendbrugge. (Gento). Por la loĝado al F-ino R. Schepens, 14, Rue Ch.-L. Dierickx, Gento; kaj por ĉiuj sciigoj pri la kongreso al la Ĝenerala Sekretario: Henri Petiau, 60, Boulevard St-Liévin, Gento.

La kongreskarto kostas nur Fr. 2.50 (Sm. 1) ĝi rajtigas eniri *senpage* la Ekspozicion *dum la tuta daŭro de l' kongreso*, ĉeesti la diversajn festojn, ricevi la kongresajn dokumentojn.

*N.B.—Ni atentigas vin pri la fakto, ke la kongreskarto rajtigas la senpagan eniron en la Ekspozicion

dum la tuta semajno. Estas do unu nura okazo por la geesperantistoj kaj iliaj familianoj kaj amikoj, eĉ ne Esperantistoj, veni al Gento viziti la Ekspozicion.

Dum la "Esperantista Semajno" okazos belega kaj grandega florekspozicio. Ni faros klopodojn, por ke la Kongresanoj povu ĝin ĉeesti senpage.

LA ORGANIZA KOMITATO.



Breslaŭ kaj ĝiaj nunsomeraj ekspozicioj.

Inde je la glorfamo, kiun Breslaŭ gajnis antaŭ cent jaroj en la historio de la tiamaj militoj (1813—1815), ĝi festas sian gravan estintecon per brilaj aranĝoj. Sed ne sole pasintajn farojn oni reprezentas al la rememoro sub la *historia kaj kulturhistoria ekspozicioj*, la postan disvolviĝon de nia lando—almenaŭ rilate la terfundon, la saman kiu estis doninta lokon por la fera semaro el kanonoj kaj pafiloj—montras milflora vastega *ĝardenkultura ekspozicio*, belega nuntempaĵo, sian kronadon esperiga en la estonteco.

Nombroj instruas; kaj malgraŭ ties ŝajna sekeco ili liveros ioman bildon pri niaj vidindegaj aranĝoj. Meze en malnova parko ili estas instalitaj; do, koncerne spacon oni povis esti malavara. Tial ĉio estis preparebla por la alfluo de amasego da vizitantoj. Malproksimen videble altenleviĝas rondforma por daŭra rememoro konstruita festdomo, nomita "*jarcenta halo*," destinata por grandaj muzikaj, teatraj kaj sportaj reprezentadoj. Starante sur teritorio de 13,300 kvadratmetroj, ĝi enhavas seĝaron sufiĉan por 10,000 homoj. La kupolo sen apogaj kolonoj, posedas etendiĝan vastecon de 67 metroj, kio signifas la plej grandan amplekson tian en la tuta mondo. Alia rekordo—se eĉ neintencita—pruviĝas pri orgeno kun 1,400 bloviloj; ĝenerale la ekspoziciarejo estas vera rekordejo. Nenie aliloke estas trovebla tia la ĉefrestoracion kaj belan lagon ĉirkaŭprena "*pergola*" (kolonara trairejo) kun preskaŭ 600 kolonoj, supertegita per flirtanta rampverdaĵo. Proksime staras la *ekspozicia konstruaĵo*, kvarangula kun kvar graciaj kupoloj kaj 56 salonoj, en kiuj pendas kuŝas kaj staras la multego da objektoj rilataj la tiamajn militojn. Reĝoj, princoj, armeoj, poetoj kaj filozofoj, la privataj vivo, arto kaj poŝto reviviĝas. Multaj bildoj, vazoj, libroj, ornamaĵoj estas altvaloraj, ĉiuj tre interesaj.

Kvazaŭ per la gesto de iom fanfaraona riĉegulo la Breslaŭano vidigas al la fremda (jam ofte esperantista) gasto jen elegantan vinejon, jen ĉarmajn ĉien metitajn florojn, jen la imponan interkomunikiĝan halon kun antaŭa 130 metrojn longa migradejo.

Invita al ripozo estus la laŭ ĉies juĝo unika aro da *historiaj ĝardenoj* malantaŭ la "*pergola*," jes—estus, se oni ne devus tiom admiri, ĝis laciĝo. Ĝardenoj el la tempo de Karlo la Granda, fondinto de la germana ĝardenarto, ĝis la tempo de l' "*empire*," original-fidelaj apud ĉarma, ludil-simila *japana ĝardeno* ravigas kiel la fakulon, tiel la nekompetentan nuran ĝuanton. Alligiĝas la *specialcelaj ĝardenoj*, kaj kiom da celoj ekzistas por florantaj insuletoj en la urba ŝtonmaro! Pri tropikaj kreskaĵoj oni povas lerni en la vasta *kolonia ekspozicio* kaj fine studi la interefikon de floro kaj skulptaĵo en la *tombeja ekspozicio*.

Resume, altan respekton kaŭzas la verko kreita dum nur du jaroj kaj io por la samideanaro grava pligrandigas ĝian allogan ĉarmon. Kiel oni scias, Breslaŭ fariĝis Esperantia Entrepreno kaj dissendis ĉirkulerojn en nia lingvo. Plue gvidlibroj tra nia urbo estas eldonitaj je la kostoj de la komunumo, kaj Esperantista oficisto laboras en la ekspozicia poŝtejo. Ĉiun leganton mi petas skribi al la ekspozicia oficejo (*Breslaŭ XVI., Grueneicher Weg*) por mendi informilon. Kaj se iu aŭ

alia Esperantisto vojaĝante traveturos Germanlandon, li—aŭ ŝi—estu certa pri korega akcepto kaj ĝoja helpado ĉi tie post alvenanonco al la U.E.A.-delegito. Se hazardo aŭ bonŝanca intenco konduko areton da fremdlandaj samcelanoj ĝuste je la *Esperanto-Tago* la 10an de Aŭgusto, la ĝojo estos duobla.

JULIE WOLFSON.



Kvara Kongreso de Italaj Esperantistoj.

Milano, 31 Aŭgusto—2 Septembro.

La komuniko inter la internacia kongresejo BERNO kaj la kongresurbo de la italoj, MILANO, estas nun tre simpla kaj kondukas la samideanojn tra la nova tunelo de Lötschberg kaj tra la fama Simplon-tunelo. Tra la tuneloj elektraĵoj lokomotivoj tiras la vagonarojn; fumo do ne ĝenos dum la tratunela veturado. Jen la plej rektaj vagonaroj:

Forveturo de Berno: 0.^h15, 5.20, 8.40, 9.32, 13.00, 18.18.
Alveno Milano-Centro: 6.25, 13.30, 14.10, 15.45, 19.47, 0.15.

La horo 0.00 estas noktmezo. La vagonaro* havas nur ian kaj zian klasojn; la vagonaro† enhavas manĝvagonon de Berno ĝis Milano; la vagonaro‡ enhavas litvagonon. Oni atentu, ke sur itala teritorio oni devas pagi la unuaklasan bileton por profiti la litvagonon. Samideanoj irontaj al Berno, profitu tiun ĉi bonan komunikon, por veni Milanon! Koran bonvenon!

La kotizaĵo por la itala kongreso (Sm. 2.—) estas sendota transpagile aŭ poŝtmandate al S-ro Oscar Bünnemann, Milano, Via Saffi 24.—LA ORGANIZA KOMITATO.



Esperanto-Kongreseto en Centra Germanujo.

La 17an de Aŭgusto okazos en la konata banurbeto Freienwalde apud la rivero Oder (tre proksime de la metropolo Berlin):

La kvina ligotago de la Brandenburg-Pomera Esperantoligo. La multaj vindindaĵoj de la mondurbo Berlin certe allogos multajn gesamideanojn, kiuj, intencante partopreni la Stuttgartan aŭ Bernan Esperantokongreson, trapasos centran Germanujon.

Por niaj en- kaj eksterlandaj geamikoj ni preparados bonan akcepton, kaj spertan gvidadon tra Berlin.—La ĉarma situacio de l' supre nomita kongresurbeto plej rekomendas aliĝi al tiu komuna ekskurso de la grandurbaj kaj provincaj esperantistoj; (speciala honora kaj loka komitatoj agrabligos la restadon en Freienwalde).

Post la festo estos aranĝata komuna vojaĝo Stuttgarton kaj Bernon. Negermanaj interesuloj bonvolu peti informojn pri la *senpaga* aliĝo, de P. Bochenok, Berlin W. Grossgörschenstr. 7.

Ekster- kaj enlandaj samcelanoj, vojaĝantaj Stuttgarton kaj Bernon vizitu ankaŭ Berlinon.



Monumento al la Memoro de William T. Stead.

Gastodomo en Londono por Laborantaj Virinoj.

La amikoj de la mortinta S-ro W. T. Stead—eble la plej konata kaj internacie amata el la viktimoj de la "Titanic" ŝippereo—forte deziras memori lian sindoneman laboron. Ili, do, opinias ke la plej taŭga monumento al tiu nobla viro, kiu ĉiam batalis por plibonigi la staton de la virinoj, estos provizi en la urbo Londono gastodomon, en kiu malriĉaj laboran-

tinaj povos ricevi loĝejon kaj nutradon je kiel eble plej malaltaj prezoj.

Tiucele oni starigis komitaton sub la alta patronado de la patrin-reĝino, Alexandra. Por efektiviĝi la diritan entreprenon, la komitato kolektas mondonacojn po unu ŝilingo, sub la nomo de "la ŝilingo de la virinoj"; kaj tiu kaso estas ekplenigita de la reĝino Alexandra mem per donaco de du mil ŝilingoj. (Unu ŝilingo = Sm. 0,500).

Sciiginte pri la afero, D-ro L. L. Zamenhof skribis:—

"La entrepreno, kiu celas honori la memoron de Stead ne bezonas mian rekomendon, ĉar la nomo de Stead kaj liaj meritoj estas tre bone konataj de ĉiu Esperantisto. Mi esperas, ke ĉiu gazeto Esperantista tre volonte publikigos vian alvokon."



Libraro kaj Gazetaro.

Ginevra, triakta lirika dramo *originalo* verkita laŭ malnova internacia legendo el kelta deveno, de *Edmond Privat*. Ĝi estas malnova rakonto, tamen ĝi restas ĉiam nova. La bravan kavaliron Lancelot ni ĉiuj kondamnas kaj samtempe admiras. Por viro, kiu sciis nenion alian, krom batali kaj amindumadi, la longaj vintraj vesperoj ĉe la kortego de reĝo Arturo devis esti tre enuigaj; kaj estas bone sciite, ke: *Al senokupa la mano, petolon instigas satano*. En tiu ĉi dramo ni renkontas ne la Arturon de Tennyson, sed la malpli perfektan, kaj pro tio pli homan, heroon de Mallory; sed la situacion traktas nia lerta aŭtoro tute laŭ la maniero de la angla laŭreato. Precipe mi ŝatas la aman scenon en la unua akto, kie du animoj implikitaj en fatalan amon renovigas la ĉiaman bataladon kontraŭ sia malfeliĉa sorto, sed kun vana espero je fina venko. Pri la esperanta stilo de la verko oni nur povas diri, ke ĝi fluis el la ora plumo de Privat trempita en inko Zamenhofa. Preseraron unu mi trovis, do kredeble ekzistas ne pli ol du. Mi gratulas mian amikon Privat pro tiu ĉi bonega aldono al nia originala literaturo.—A.E.W.

Esperanto for All. (B.E.A., 1d.; post free, 1½d.)—*Ready by the middle of August.* The above is the title of a new booklet, the joint production of the Advertising Committee of the British Esperanto Association. It consists of 48 pages, and is a mine of information on the movement. On the cover, which is of a "tangerine" colour, is an attractive design representing John Bull fraternising with a host of merry foreigners. Underneath the picture is the legend: "John Bull—'At last we understand each other!'" In the first ten pages or so fact upon fact as to the utility of Esperanto is piled up. The subject is treated in a popular style under the headings: "Where you come in"—Esperanto for Collectors—Esperanto in "Travel," "Commerce," "Education," and "Science." One of the most effective chapters is that devoted to "Congresses." A few illuminating figures quoted in this chapter set out the significant increase in the number of international congresses organised by various interests. The figures are worth repeating here. From 1851 to 1860 only 19 international congresses were held. From year to year the number increases, until, between 1891 and 1900, the figure reaches 645. In the first ten years of the new century, i.e., from 1901—1910, there is a leap to 884. As regards the language difficulty at these congresses, the case against the present babel is presented with telling force. The book should make a wide appeal. The needs of the "man in the street" are kept well in view, but the appeal is also made to the thoughtful of all classes.

Besides the articles referred to, the booklet contains a grammar of Esperanto, arranged on the lines of a

simple presentation of the sixteen grammatical rules, with a series of graduated exercises. The more difficult exercises are supplied with an interlinear translation.

The booklet is of "mond" format, and the printing is artistically executed, as may be judged from the fact that the Garden City Press, of Letchworth, have the matter in hand. It only remains to be said that the greater part of the first edition, consisting of a hundred thousand, has already been ordered in advance. The booklet cannot fail to impress the reader. The movement has long felt the need for such a booklet. Get some copies for your holidays! By special arrangement a hundred copies will be supplied to teachers and others at the reduced rate of 6s. 8d. post free.—NORÉMAC.

La Premiito.—Novelo originale verkita en Esperanto de Herschel S. Hall. Esperanta Poŝ-Biblioteko No. 1 Librejo "Esperanto" Moskvo. Prezo Sm. 0.05.

Jen verko, kies temo havas specialan intereson por la Esperantistoj.

Inteligenta junulo loĝanta kun sia malriĉa patrino, revas plibonigi sian vivstaton kaj tiun de la patrino per studvojaĝo tra la mondo. Lerninte Esperanton li volas verki rakonton por konkurso de la Internacia Kongreso de Esperantistoj, kun la espero utiligi al sia celo la premion gajnotan. Tion, kio okazas ni lasos priskribi de la aŭtoro. La stilo estas tre bona, kelkfoje prezentanta karakteron originalan.—A.B.

Tra la Loko Ensorĉita.—Novelo originale verkita en Esperanto de J. Ŝirjaev (Ivan Malfeliĉulo). Esperanta Poŝ-Biblioteko No. 2 Librejo "Esperanto" Moskvo. Prezo Sm. 0.03.

Rusa pastro nokte devis veturi al malproksima vilaĝo. Devojiĝinte, li sin trovas en mistera marĉo, kie li aŭdas kaj vidas teruraĵojn. Sekvas rakonto de la historio aŭ legendo, kiu donis al la marĉo ĝian malbonan reputacion.

La stilo de la verko estas tre bona, nur en unu loko ni rimarkis sintakson ŝajne ne tute bonan. "La veturigisto...longatempe esploris la renkontiton per ambaŭ manoj, kaj ne pli frue permesis sidiĝi en la glitveturilon ol dirinte antaŭ lia vizaĝo la preĝon por forpeli diablon." Ĝi estas tre rekomendinda kiel facila kaj interesa legaĵo.—A.B.

La Mistera Sinjorino.—Novelo originale verkita en Esperanto de René Beck; Librejo Asselin 7, Avenue de Grammont, Tours. Prezo Sm. 0.2.

La verko prezentas la historion de malfeliĉa virino edziniĝinta kun viro malbona kaj diboĉema. En la komenco de la rakonto ni jam trovas ŝin apartigita de ŝia edzo kaj loĝanta sola en vilaĝo. Kio tie okazas estas vive priskribita en tre klara bona Esperanto.

Ŝajnas al ni bedaŭrinde, ke la aŭtoro ne faris el sia temo iom pli dikan volumon, ĉar tiumaniere li povus kredeble prezenti pli detale la karakterojn de la personaro. Cetere la prezo estas sufiĉe alta por tiel malgranda libreto. La verko de nia samideano estas tute leginda. Ni esperas, ke ĝi ricevos bonan akcepton ĉe la Esperantistaro, kiu per tio kuraĝigos lin al plua kaj eble pli ambicia provo sur la kampo de nia originala literaturo.—A.B.

Unua-helpo.—La ĉiekonata firmo Burroughs, Wellcome & Ko., Londono, kies artikoloj portas la fabrikmarkon "Tabloid," jam de longe uzis Esperanton en siaj komercaj rilatoj; kaj nun niaj antaŭemaj amikoj publikigas bele presitan broŝuron (taŭgan por porti en la poŝo), kiu enhavas mallongan sed tre klaran informon pri unua-helpo ĉe akcidentoj. "Tiuj, kiuj apudestas, kiam akcidento okazas, fariĝas respondaj por la prizorgo de la suferanto. Ne ĉiam estas eble havigi kuracistan helpon. Tio devas esti tuj farata, sed dum la neevitebla intertempo, oni devas fari ion por malpliigi doloron kaj malhelpi pluan difektiĝon." La Esperantistoj forte subtenu tiun ĉi firmon, kaj sendu poŝtmarkon

rekte al ĝi por ekzemplero de la suprenomita verko.—SOLOM.

La Kamena Angulo, familia dramo en du aktoj, de H. T. Craven; tradukita el la angla lingvo de Gego. [Paris, Presa Esperantista Societo, 33 rue Lacépède. Prezo Sm. 0.300]. Kiam eldonaĵo de Presa Esperantista Societo sin trovas ĉe ni, estas nia kutimo anticipi ion bonan, kaj tiu ĉi libro kuraĝigas nin teni plu tian kredon. La tradukinto ne nur sukcesis enporti la "atmosferon" de la originalo en nian lingvon, sed samtempe sukcesis pri tio, ke lia esperantaĵo estas viva kaj fortika. Tiun ĉi ludindan—kaj legindan teatraĵon rekomendas al la samideanaro—SOLOM.

En la Montoj.—De A. E. Styler. (Eldonita de la Brita Esperantista Asocio, 133, High Holborn, London. Prezo, 0.25 Sm.).

Jen bonega libreto, skribita kun mirinde delikata tuŝo. Kaj imagi nur! La aŭtoro lernis Esperanton nur du monatojn antaŭ ol skribi ĝin. La verketo konsistas el originalaj skizoj pri vojaĝoj en la Tirolaj montoj. Sed S-ro Styler ne estas vulgara turisto. Ne sufiĉas al li rigardi kaj priskribi la pentrindecon de nuboj kaj montoj, de valoj kaj glaciejoj, aŭ sekvi la piedbatitan vojstrekon de la amatora turisto. Ne, nia aŭtoro estas tipo de vojaĝanto, kiu celas koni la koron de la popolo de lando vizitata. Por penetri en la koron de fremda popolo, antaŭ ĉio estas necesa simpatio, ĉar fremdula aroganteco starigas finajn murojn de antipatio. Abunde tiun simpatian S-ro Styler posedas. Jen, ekzemple, li vidas alproksimiĝi sur la monta vojo maljunulinon malriĉe vestitan...

"Ŝi paŝas singarde malsupren, portante la multepezan ŝarĝon da fojno. Klinante la kapon, kaj plektinte la manojn, ŝi marŝas malrapide, egalmesure, memorigante al mi iun belan pentraĵon, kiu prezentas Kriston portantan sian krucon. 'Stranga komparaĵo!' mi meditis; 'sed estas vere. Ŝi portas sian krucon, la krucon de malfacila, senĉesa laboro...'"

La maljunulino subite sveninte falas teren. La vojaĝanto rapidas helpi ŝin, kaj, rekonsciiginte ŝin, portas ŝian pezan ŝarĝon ŝvitante al ŝia dometo en la montoj. Ankaŭ atestas pri la sama spirito la amikeco kun la naiva, bonkora studento Fritz Büffler. Mi tre dezirus citi el la libro pri tiu amikligo, sed pro neeviteblaj limoj mi devas turni la leganton al la libreto mem. Unu ĉapitro estas dediĉita al "Lingva kaj Literatura Studado!"; en tiu nia aŭtoro meditas pri la psikologiaj sekvoj de la studado de lingvoj. Por plene ĝui tiun studadon, li diras, "ni ne devas nin sklave enĉenigi per niaj naciaj antaŭjuĝoj, per la ideoj kaj opinioj de nia sekcio de la vasta homaro...ni devas pretiĝi por rigardi multajn aferojn el nova vidpunkto." S-ro Styler estis dum multaj jaroj studanto de lingvoj. Esperanto rondokompletigis lian sperton.

"Ĝis nun la slava literaturo estis por mi preskaŭ nekonata; ĉar, kiel la plej multaj lingvistoj, mi ne ŝatis tradukaĵojn, kaj eĉ la plej bonaj francaj tradukoj de Tolstoj aŭ Turgenjev aŭ Gorkij malplaĉis al mi. Sed la esperantaj tradukoj, per ia magia forto, min forportis spirite ĉe la Rusoj, Poloj, Kroatoj; ĉe la Finnoj, Bosnianoj, kaj eĉ Tungusoj."

La stilo de la libreto estas entute bonega. La verkinto tre prudente ne superŝutis la tekston per superflujaj radikoj. Efektive li estas, laŭ mia opinio, eĉ iomete tro ŝparema en tiu rilato; ekz.: sur p. 11, li uzas; p. 12, "vi rulfalos en profundaĵon" (*abismon*); "indece" (*digne*). Tio kompreneble ne estas kulpo; sed mi persone preferus la vortojn montritajn inter krampoj. Kelkaj tre bonaj vortkombinoj estas la

jenaj: p. 22, "kanto *travibriga*" (*thrilling*); p. 22, "nenia bruaĉo...nenia homa *kirlaĵo*" (*eddy, whirl, bustle*); p. 16, "maljunuloj en *reinfaneco*" (in second childhood); p. 20, "la banĉambro estis speco de *ormetejo*" (lumber room). Aliflanke, la sekvantaj, ŝajnas al mi, estas aŭ rektaj eraroj aŭ nekonsilindaj formoj: p. 10, "signilo" (*signo, aŭ signalo*); p. 20, "banilo" (*bankuvo aŭ banujo*); "dissekcio" (*sekco aŭ dissekco*; "ĝojfesto" (*festo*)—aŭ iam okazis *funebro-festo*? La senco de la frazo (p. 6) "la radi-koj...aliformas ŝtonon je tero" ne estas klara—ĉu tio signifas *aliformas ŝtonon en teron*? Fine, sur p. 35 troviĝas erara uzo de participo: "Jen vastega *floso, entenante (entenanta) tutan familion.*" La leganto nepre aĉetu la libron.—NORÉMAC.



Lingva Klarigo al Demandantoj.

Vi plendas, ke ne ĉiuj esperantaj tekstoj estas same facile kompreneblaj kaj vi demandas pri la kaŭzo. La kaŭzo estas simpla: ne ĉiuj, kiuj uzas iun ajn lingvon, ĉu Esperanton, ĉu lingvon nacia, estas same bonaj stilistoj; krom tio estas multaj bedaŭrinde delogataj de la facileco de Esperanto kaj ili verkas (eĉ poemojn!) tuj, post kiam ili apenaŭ komencis kompreni la lingvon. Ili skribu sed ili ne rilatadu kun la presejo! Tio helpas ilin—ili lernos; tio helpas la ceteran esperantistaron—ĝi ne perdos sian konfidon je verkoj presitaj; tio helpas Esperanton—ĝi ne difektiĝos. Se la komencantoj tralegus almenaŭ kelke da verkoj de Zamenhof, ili vidus, kiel mirinde logika kaj sekve klara estas la pensmaniero en Esperanto kaj ili certe ne skribus tiel nekompreneble, kiel pli ol unu "ŝatas" fari. Tiaj aŭtoroj eble opinias, ke la lingvo (kaj ĉiuj alinaciaj legantoj) ekzistas sole por iliaj provoj lingvistikaj. Sekve la kulpo ne estas en la lingvo sed en la facilanimeco de tiuj, kiuj—ne ellerninte Esperanton—uzas ĝin en la presadoj malbone. La mondo esperantista ne toleru, ke tiamaniere estu minacata la pureco de nia literaturo kaj ĉiam kondamnu la verkojn kondamnindajn; plej multe povas servi en tiu ĉi afero la redakcioj, kies devo estas rifuzi artikolojn erarplenajn kaj laŭmerite kritiki la verkojn fuŝverkitajn. Kiu aŭtoro ne scias ankoraŭ la gramatikajn regulojn kaj eraras ĉe la uzado jen de kondicionalo, jen de akuzativo, de ablativo absoluta, k.t.p., tiu certe ne estus eĉ per aludo konigata al la legantaro—se li tiel fuŝus sian nacilingvan literaturon.

Aliaj samideanoj nin demandis, kial ĉe kelkaj aŭtoroj vane ili serĉas la vortojn "hejme(n)" aŭ "dome(n)" kaj "mi opinias," kiuj formoj estas por Bohemoj kompreneblaj, kaj kial tiuj aŭtoroj fabrikas por tiuj ĉi ideoj formojn absolute nekompreneblajn (en tia senco): "ĉe min," "mi kredas."—Kial? Ĉar ili sendube ne scias sufiĉe bone Esperanton, por ke ili vidu, kio estas evitinda naciismo fremdlande nekomprenata kaj kio estas klara, simpla esprimo Zamenhofa. Nia Majstro mem eĉ ne unufoje uzis la formon: "mi iras ĉe min" (vidu "Fundamenton": kiam mi venis al li, li dormis § 20. 9. li venis al mi tute ne atendite § 22. 15. kiam vi venos al mi; antaŭ ol vi venos al mi § 24. 6. venu al mi hodiaŭ vespere § 18. 5.—alporti domen § 13. 3. knabino venis domen § 17. 1. tempo iri domen § 28. 6.). La eraran formon sendube vi povas trovi ĉe iuj francaj samideanoj ne sufiĉe spertaj en Esperanto, kiuj tradukas simple la francan vorton "chez moi"—"ĉe mi," "ĉe min." Ĝi vere estas bedaŭrinda, se ili respondas je via demando "kion signifas tia nezamenhofaĵo," kvazaŭ ili estus pravaj. Ne sole ne pravaj, sed eĉ nekompreneblaj ili estas! Kaj tio devas instigi nin, ke ni atentigu ilin pri la eraro; respondu al ili en senco de tiu ĉi klarigo kaj aldonu: "ĉe" (laŭ Zamenhof kaj liaj verkoj) signifas lokon kaj

ne povas esti uzata kun akuzativo por montri direkton "en mian loĝejon." La direkton montras prepozicio "al" kun nominativo ("al" ne povas montri pro sia speciala karaktero lokon!); konsilu al ili, ke ili ellernu uzadi la vorton "hejme," "dome," kiuj sole povas esprimi la sencon de ilia "chez moi."—*El Bohema Esperantisto*, 1912.



Council Meeting.

Held at the Offices of the Association on Monday, July 21, 1913, at 6.30 p.m. *Present*: Mr. H. B. Mudie (chairman), Messrs. P. Blaise, J. Bredall, M. C. Butler, P. J. Cameron, B. Chatterton, G. J. Cox, H. Epstein, C. Evans, C. A. Fairman, Col. W. A. Gale, Misses M. R. Henningsen, C. M. Holmes, E. A. Lawrence, Messrs. B. Long, Rhodes Marriott, Miss E. O'Brien, Mr. W. Phillimore, Dr. John Pollen, Miss Ad. Schafer, Mr. F. M. Sexton. *In Attendance*: Messrs. G. Mercer Hollis, E. A. Millidge, A. E. Wackrill, and the Secretary.

Mr. Wynter's Garden Party.—A letter of hearty thanks (proposed by the President) to Mr. Wynter for his kindness in inviting members of the B.E.A. to his Garden Party on July 5, and for the entertainment provided, was approved with acclamation.

Councillors.—Hearty congratulations were offered to Mr. Flügel on hearing of his engagement to Miss Klingberg.

Advertising Committee.—Mr. Mudie reported as to the work done by this Committee, particularly as regards the new propaganda book, *Esperanto for All*, which was nearly ready for use. It was agreed that a copy should be sent to each member with the new Year Book, and offered at the price of 100 for 6s. 8d., post free, in the United Kingdom.

British Esperanto Congress, 1914.—It was reported that an invitation had been received to hold the British Esperanto Congress next year in Sheffield.

Propaganda.—Mr. Evans' proposal that provincial groups should be asked to emulate London by having Esperanto platforms in all the Parks and open spaces on the first Saturday in May, 1914, was referred to the Propaganda Committee.

Federation of International Societies.—The proposed Rules reported in THE BRITISH ESPERANTIST of July were submitted, and it was decided that the Council's opinion upon this matter remained as settled at the meeting in December last.

Esperanto Tourist Agency.—Mr. Evans, seconded by Mr. Cox, proposed:—

"That a committee be formed to bring into existence an Esperanto Tourist Agency under the auspices of the B.E.A."

After a general discussion, the original resolution was put to the meeting, and lost. The following further resolution was put to the meeting, and carried *nem con.*:—

"That Messrs. Evans and Blaise, doing business as the Esperanto Tourist Agency, be allowed to use the address Esperanto Buildings, 136, High Holborn, London, W.C., until further notice."



Minutes of Meeting of *Executive Committee* held at the Offices of the Association after the Council Meeting on Monday, July 21, 1913. *Present*: Messrs. H. B. Mudie (Chairman), P. J. Cameron, B. Chatterton, B. Long, Dr. John Pollen. *In Attendance*: The Secretary.

Esperanto "Key."—Mr. Long reported that the "Key" had been compiled, and the Committee recommended 32 white pages without cover. Estimates from printers were now being considered, and the issue would be hurried forward as much as possible.

Next Meeting.—It was decided that the next meeting of the *Executive Committee* should be held after the Council Meeting on August 11.

The British Esperanto Association (Inc.).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

Mrs. W. AIKEN, 84, Kensington Gardens-square, London, W.; R. A. BANHAM, R.N., H.M.S. "London," c/o G.P.O., London; WM. R. E. COLES, 1, Adelaide-buildings, London Bridge, London, E.C.; W. S. COLES, Oxhey View, Watford, Herts.; T. E. DODDS (Inter. B.Sc.), 22, Holmside-avenue, Dunston-on-Tyne; C. W. GOULDER, 62, Kilmorie-road, Forest-hill, London, S.E.; THOS. C. GREEN, Box 56, Y.M.C.A., Paseo Colon, 161, Buenos Aires; E. R. LOTT, 38, Cromford-road, Wandsworth, London, S.W.; C. NICHOLSON, 3, Cursitor-street, Chancery-lane, London, E.C.; D-ro H. PHIZICKY, 226, Camberwell-road, London, S.E.; J. B. PRIMMER, M.B., Struan Bank, Cowdenbeath, Fife; E. J. STEEGMANN, M.D., Worton-cottage, Isleworth; E. B. WALKER, Porthcurnow, Cornwall; Miss L. T. WALTON, 114, Victoria-street, Christchurch, New Zealand; Miss E. M. WENN, Dial-house, Downham Market.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

EDWIN T. CORAM, Camberwell, London, S.E.; EDWARD ROUSE, Chelsea, London, S.W.; S. R. CHIPPER, Miss L. DEAN, *Miss M. A. HAMILTON, Perth, W. Australia.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

Miss F. CHALLENGER, LAMBERT COWENS, Miss I. H. GREGSON, FRANK IBBOTSON, HARRY WEBSTER, St. Helens.

NEW FELLOWS.

JOSEPH L. BUTLER, B.A., Cheltenham; Miss MARGARET L. GRANT, Cheltenham; Prof. FRANK L. LOUD, Colorado Springs, U.S.A.



Council and Executive Meetings, B.E.A.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council will be held on Monday, August 11th, at the Offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m.

A meeting of the Executive Committee will follow the Council Meeting.



Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilingva enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

393. Grimsby (Anglujo).—S-ro W. Nowell, 338, Hainton-avehne, deziras interŝanĝi ilustr. p.kartojn kun ĉiulandaj samideanoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

394. Padova (Italujo).—S-ro Paolo Bertoli, 89, Via S. Francesco, deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj kun samideanoj ekster-Eŭropaj. Ĉiam respondos. (x)

395. Highgate (London, N.W.).—F-ino Mary R. Henningsen deziras ricevi novaĵojn de kelkaj malnovaj geamikoj kaj petas, ke oni notu ŝian novan adreson: 8a, Woodsome-road.

396. Törökszentmiklos (Hungarujo).—S-ro Berger Ernő, P.T. bfl. L., deziras korespondadi. Al ĉiuj kaj tuj respondos.

397. Alpár (Hungarujo, Pest m).—S-ro Sipos Károly, P.T.L. bfl., kolektas fotografaĵojn el ĉiuj landoj.

398. Aidin (Turquie d'Asie).—S-ro M. E. Tsohatjis deziras interŝanĝi nur poŝtkartojn kaj p.m. Ĉiam respondas.

399. Casteau (Belgujo).—D-ro N. F. Botte deziras interŝanĝi poŝtmarkojn.

400. Windsor Forks (Hants County) Nova Scotia.—S-ro Judson F. Shaw, komencanto, deziras korespondi kun pliprogresinta samideano. (x)

401. Prag (Aŭstrio, Boh.).—S-ro Gaertner el Baumgarten, juristo, I. Hauptpostl, Heinrichsgasse, deziras interŝanĝi il. p.k. kaj p.m. Mi sendos p.m. de Aŭstrio, Rusa (jubil.) aŭ al. aŭ il. p.k. (x)

Tri Gravaj Alvokoj.

Al Ĵurnalo- kaj Libro- Vendistoj.—Ĉiu Esperantista Ĵurnalo- kaj Libro- Vendisto en Granda Britujo estas petata skribi kiel eble plej baldaŭ al la Sekretario de la British Esperanto Association, kiu havas tre interesan novaĵon por komuniki al ili.

Al Londonaj Esperantistoj.—Ofte oni ricevas petojn de alilanduloj, kiuj deziras veni London kaj loĝi ĉe la domoj de Esperantistoj. Ĝis nun estis tre malfacile trovi tiajn loĝejojn, kaj oni deziras kunmeti liston de tiaj loĝejoj, kiuj estas pretaj akcepti alilandajn gastojn. Tiumaniere oni povos faciligi la eltrovon de loĝejo por eksterlanduloj.

Gastigontoj estas petataj komuniki kun *La Esperantista Konsulo por Londono*, 134, High Holborn, W.C., samtempe donante detalojn pri la tarifo kaj la maniero, kiel atingi la domon.

Al Kolektantoj, Profesiuloj, k.t.p.—La Esperantista Konsulo ofte ricevas demandojn pri objektoj, kiuj postulas specialan scion kaj povas esti respondataj efektive nur de personoj, kiuj havas tian specialan scion.

* * *

Inter la Esperantistaro sendube estas multe da personoj, kiuj interesaj sin en la sube-cititaj aferoj, kaj oni deziras kunmeti liston de tiuj, kiuj konsentos helpi en la respondo al specialaj demandoj. Per tia helpantaro, ni povos pligrandigi la praktikan valoron de nia kara lingvo.

Helpontoj afable skribu al la *Esperantista Konsulo por Londono*, 134, High Holborn, London, W.C.

Jen listo de objektoj, por kiuj helpantoj estas bezonataj:—Arĥeologio, Arĥitekturo, Asekurado, Aŭtomobilismo, Bankierado, Drapkomerco, Entomologio, Farmacio, Fervojoj, Filatelio, Florkulturado, Geologio, Ĥemio (Industria kaj Analiza), Inĝenierado (Diversspeca), Ko-operativa Movado, Lernejoj (Duagradaj kaj Tehnikaj), Medicino, Naturhistorio, Optiko, Patentoj, Presarto, kaj Terkulturado.



402. Moskvo (Ruslando).—S-ro Aleksandro Sĉastnev, Gruzini, Trindinskij per 18, kv. 12, deziras korespondi.

403. Wisbeach (Cams.) Anglujo.—S-ro Albert Chapman, Gosmoor-road, Elm, komencanto, deziras korespondi kun alilanda, pliprogresinta samideano. (x)

404. Willesden Green (London, N.W.) Anglujo.—S-ro Herbert J. Shepherd, 18-jara, deziras korespondi kun aliaj samideanoj, prefere fraŭlinoj, per p.kartoj, interŝanĝas p.markojn.

405. Orel (Rusujo).—S-ro N. V. Siĉov, la Puŝkarnaja-str. 3, deziras interŝanĝi p.k. ilustr. kaj p.m. kun gesamid. ekster-Europaj (precipe el Suda kaj Centra Ameriko). P.m. bfl. Ĉiam kaj tuj respondas.

406. Praha Strašnice (Bohemujo) Aŭstrio.—S-ro Karel Straka deziras letere interŝanĝi p.m. anglajn kaj aliajn.

407. Serampore (Hindujo).—S-ro K. Samuel, Serampore College, deziras interŝanĝi poŝtkartojn il. kun ĉiulanduloj. Ĉiam respondas.

408. Du Quain (Illinois) U.S.A.—H. K. Croessmann, 8, N. Division-street, deziras interŝanĝi poŝtkartojn. Tuj respondos. Esperantisto de 5-jara sperto.

409. Cressy (Victoria) Aŭstralio.—S-ro L. Adcock, komencanto, deziras korespondi kun pli spertaj samideanoj alilandaj. (x)

410. Tidworth (Hants) Anglujo.—S-ro T. J. Edwards, serĝento, 3rd Bn. Worcestershire Regt., deziras korespondadi letere aŭ poŝtkarte kun ĉiulandaj samideanoj. (x)